

**Ontwerp-programmabegroting 2016
van de
Gemeenschappelijke regeling
Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO)**

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Programma bedrijfsvoering	6
Wijziging gemeenschappelijke regeling FUMO	6
Planning en control	6
Financiële uitgangspunten	7
Dienstverleningsovereenkomsten	8
HRM-beleid	8
Informatisering en automatisering	10
Administratieve organisatie en interne controle	10
Fraude en frauderisicoanalyse	10
Lasten en baten bedrijfsvoering	11
Nadere toelichting kosten bedrijfsvoering	13
Inleiding op de programma's Basistaken en Aanvullende taken	21
Doelen	21
Ontwikkelingen	21
Programma Basistaken	24
Vergunningverlening	26
Toezicht en Handhaving	26
Niet inrichtinggebonden basistaken	27
Baten en lasten basistaken	29
Programma Aanvullende taken	31
Baten en lasten aanvullende taken	35
Geconsolideerde begroting 2016	37
Geconsolideerde bijdrage per deelnemer	38
Meerjarenbegroting 2016 - 2019	39
Paragrafen	40
Paragraaf bedrijfsvoering	40
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	40
Paragraaf financiering	40
Paragraaf verbonden partijen	41

Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de ontwerpbegroting 2016 van de FUMO. De eerste twee begrotingen van de FUMO, over de jaren 2014 en 2015, hadden nog het karakter van een exploitatiebegroting. De begroting 2016 is opgezet als programmabegroting. Gekozen is voor een opzet met drie programma's: bedrijfsvoering, basistaken en aanvullende taken.

De begroting is gebaseerd op de door het algemeen bestuur op 11 december 2014 vastgestelde begroting voor 2015. Bij de opstelling is rekening gehouden met de werkelijke uitgaven over 2014 en de eerste helft van 2015. Hierdoor is een completer en beter beeld ontstaan over de werkelijk noodzakelijke uitgaven. Dat heeft zowel tot neerwaartse als opwaartse bijstellingen geleid.

De inkomstenkant van de begroting, meer in het bijzonder de verdeling van de totale lasten van de begroting over de deelnemers aan de FUMO, is voor de basistaken gebaseerd op het aantal inrichtingen met als peildatum 1 januari 2015.

Totale lasten en uurtarief

De ontwerpbegroting 2016 heeft een totale omvang van € 11.262.219. De vastgestelde begroting 2015 sloot op een bedrag van € 11.867.442. De ontwerpbegroting 2016 sluit derhalve € 605.223 lager; een verlaging van 5%.

De formatie voor het primaire proces van vergunningverlening, toezicht, handhaving en de specialistische taken is bepaald op 92,37 fte. Op basis van 1.400 productieve uren per fte per jaar leidt dit tot 129.318 geraamde productieve uren, zodat het integrale uurtarief voor 2016 uitkomt op € 86,55¹; een verlaging van € 3,34 ten opzichte van het vastgestelde uurtarief voor 2015 (€ 89,89).

Met de definitieve vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur wordt ook voldaan aan artikel 29 van de GR FUMO waarin is bepaald dat het algemeen bestuur de uurtarieven voor de basis- en de aanvullende taken vaststelt.

Efficiencykorting

In het bedrijfsplan van juni 2012 is opgenomen: "De FUMO zal in de periode van de eerste drie jaar een efficiencyvoordeel bewerkstelligen, waardoor de jaarlijkse exploitatiekosten vanaf 2016 structureel met 5% zijn afgenomen".

In het bedrijfsplan is bepaald dat de implementatielasten in de begroting buiten de berekening van het efficiencyvoordeel gehouden moeten worden. Deze lasten worden jaarlijks - conform het bedrijfsplan - als een opslag op het tarief door de deelnemers betaald en dalen na 5/6 jaar naar nihil.

Hieronder volgt een berekening van de huidige verlaging van de lasten in de ontwerpbegroting 2016 ten opzichte van het bedrijfsplan van 2012.

Lasten bedrijfsplan 2012	€ 11.808.000	
Af: implementatielasten	€ 967.200	€ 1.430.000 algemene implementatiekosten en € 2.600.000 ICT; aflossing 5 jaar; rente 4%
Lasten exclusief	€ 10.840.800	

¹ Bij de berekening van het uurtarief ad € 86,55 is eerst van de totale kosten ad € 11.262.219 de bijdrage van het Wetterskip ad € 69.893 afgetrokken vanwege de specifieke afspraken die met het Wetterskip zijn gemaakt over de hoogte van de bijdrage in relatie tot de compensatie van de BTW.

implementatielasten		
Inflatiecorrectie	€ 530.553	Consumentenprijsindex 2006 = 100. Juni 2012 (vaststelling bedrijfsplan): 111,36 Juni 2015: 116,81. Voor 2016 is het indexpercentage van juni 2015 aangehouden.
Lasten bedrijfsplan 2012, gecorrigeerd op inflatie	€ 11.371.353	
Lasten ontwerpbegroting 2016, exclusief implementatielasten	€ 10.753.603	
Lagere last 2016 t.o.v. bedrijfsplan 2012	€ 617.750	
Procentueel	5,7%	

Uit bovenstaande berekening wordt duidelijk dat de ontwerpbegroting 2016 - naar de inflatie gecorrigeerd - 5,7% lager uitkomt dan de begroting van het bedrijfsplan uit 2012.

Gedifferentieerde tarieven

In de ontwerpbegroting 2016 zijn - voor het eerst - gedifferentieerde tarieven toegepast voor de aanvullende taken, overeenkomstig de besluiten van het algemeen bestuur van 29 juni 2015.

Flexibele schil

Het aantal medewerkers in vaste dienst van de FUMO voor het primaire proces is in 2016 lager dan de omvang van de begrote formatie. Hierdoor is het mogelijk een flexibele schil van plm. 5 fte aan te houden, ongeveer 5% van de totale formatie. Deze 5 fte worden niet bezet met medewerkers in vaste dienst van de FUMO, maar tijdelijk ingehuurd. Hierdoor kan beter worden ingespeeld op aanpassingen in de aard van de gevraagde werkzaamheden.

Restformatie Milieuadviesdienst (MAD)

In het bedrijfsplan 2012 - en nadien in de begrotingen voor 2014 en 2015 - is de zogenaamde restformatie MAD opgenomen. In het bedrijfsplan was deze geraamd op 6,6 fte. Deze restformatie ontstond omdat de omvang van het door de FUMO van de MAD overgenomen personeel groter was dan de vraag naar basis- en aanvullende taken van de voormalige MAD-gemeenten gezamenlijk. Nu het aantal medewerkers in dienst van de FUMO lager is dan de omvang van de formatie die nodig is om de taken uit te voeren, is er geen restformatie meer.

Implementatielasten

Bij de vaststelling van het systeem van gedifferentieerde tarieven heeft het algemeen bestuur besloten de jaarlijkse lasten als gevolg van de implementatiekosten en de ICT-kosten, conform het bedrijfsplan, als opslag op het tarief apart in beeld te brengen. De totale implementatielasten zijn in het programma bedrijfsvoering opgenomen.

Verdeling kosten over programma's

De personeelskosten voor het primaire proces worden direct in het programma basistaken en het programma aanvullende taken opgenomen naar rato van de omvang van de uit te voeren taken in deze programma's. De verhouding tussen de formatie voor de basistaken en de aanvullende taken is 60,9% voor de basistaken en 39,1% voor de aanvullende taken.

Alle niet direct aan de programma's voor de basis- en de aanvullende taken toe te rekenen kosten worden in het programma bedrijfsvoering opgenomen en vervolgens verdeeld over de programma's basis- en aanvullende taken, in dezelfde verhouding.

Procedure

De tijdplanning voor de vaststelling van de begroting 2016 is als volgt vastgesteld:

- 17 augustus 2015: vaststellen van de ontwerpbegroting 2016 door het dagelijks bestuur;
- 21 augustus 2015: start van de zienswijzeprocedure;
- 9 november 2015: einde van de zienswijzeprocedure;
- 23 november 2015: vaststellen van de reactienota op de binnengekomen zienswijzen door het dagelijks bestuur;
- ± 24 november 2015: verzending van het voorstel over de begroting 2016 aan het algemeen bestuur;
- 17 december 2015: vaststellen van de begroting 2016 door het algemeen bestuur.

Toelichting

Waar nodig worden de bovenbeschreven onderwerpen in de programma's en paragrafen verder toegelicht.

Programma bedrijfsvoering

Op strategisch niveau vormen de Gemeenschappelijke Regeling FUMO en het vigerende bedrijfsplan de kaders voor de bedrijfsvoering van de FUMO. Deze werken door naar het tactisch en operationeel niveau.

Wijziging gemeenschappelijke regeling FUMO

Na de oprichting van de FUMO (december 2012) is gebleken dat de Gemeenschappelijke Regeling (GR) op diverse punten niet meer aansluit op de wensen en ideeën van bestuur en deelnemers. Daarnaast is per 1 januari 2015 de Wet op de Gemeenschappelijke Regeling gewijzigd. Beide aspecten leiden er toe dat er wijzigingen in de GR moeten worden doorgevoerd. Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 29 juni 2015 besloten wijzigingsvoorstellen ter besluitvorming voor te leggen aan de deelnemers. De GR kan worden gewijzigd bij gelijkkluidend besluit van ten minste twee-derde van de deelnemers, onder gelijktijdige toestemming van provinciale staten, de raden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân. Voor een aantal van de voorstellen geldt dat wijziging slechts mogelijk is bij gelijkkluidend besluit van alle deelnemers, onder gelijktijdige toestemming van provinciale staten, alle gemeenteraden en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân.

Planning en control

Centraal in de bedrijfsvoering van de FUMO staat de planning- en controlcyclus. De belangrijkste documenten hierin zijn:

- het bedrijfsplan;
- de programmabegroting en de meerjarenraming;
- de jaarstukken;
- de uitvoeringsprogramma's;
- de voortgangsrapportages over de uitvoering van de begroting: drie keer per jaar (na het eerste kwartaal, na het eerste halfjaar en na het derde kwartaal);
- de voortgangsrapportage per deelnemer over de voortgang van de uitvoering (vier keer per jaar steeds na afloop van het kwartaal);
- maandelijks interne rapportages (onder andere over tijdschrijfgegevens en interne controle).

Bedrijfsplan

In het bedrijfsplan worden de kaders voor de bedrijfsvoering voor vier jaar vastgelegd. Het betreft een dynamisch document dat jaarlijks wordt geactualiseerd en eens in de vier jaar integraal herzien.

Programmabegroting en meerjarenraming

De begrotingen voor de jaren 2014 en 2015 waren niet programmatisch ingericht. Vanaf 2016 wordt gewerkt met een programmabegroting en bijbehorende meerjarenraming.

In de programmabegroting wordt een geconsolideerde begroting opgenomen (totaalbeeld). De paragrafen hebben betrekking op bedrijfsvoering, weerstandsvermogen en risicobeheersing, en financiering.

De ontwerpbegroting wordt door het dagelijks bestuur vastgesteld, waarna deze aan de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het Wetterskip Fryslân aangeboden wordt met de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. Het algemeen bestuur stelt de begroting daarna vast.

Jaarstukken

Het algemeen bestuur stelt jaarlijks, op voorstel van het dagelijks bestuur en conform de wettelijke bepalingen, de jaarstukken vast.

Uitvoeringsprogramma's

Jaarlijkse overzichten van de uit te voeren werkzaamheden.

Voortgangsrapportages

Tussentijds rapporteert de FUMO drie keer per jaar over de voortgang van de uitvoering van de begroting aan het dagelijks en algemeen bestuur.

De deelnemers ontvangen na afloop van ieder kwartaal een overzicht van de voortgang van de uit te voeren werkzaamheden.

Financiële uitgangspunten

Tariefstelling

In het bedrijfsplan 2012 is één integraal uurtarief gehanteerd. Dit uurtarief wordt jaarlijks bepaald door vaststelling van de begroting en is berekend door de totale kosten van de FUMO te delen door het aantal productieve uren. Het aantal productieve uren wordt bepaald aan de hand van kengetallen voor basistaken (de zogenaamde Fryske Norm) en opgave van de deelnemers van af te nemen uren aan plustaken. De bijdrage per deelnemer is in deze systematiek alleen afhankelijk van het op die manier berekende aantal uren.

Tariefdifferentiatie

In het bedrijfsplan 2012 was al voorzien dat de toepassing van één integraal tarief in de toekomst aangepast zou gaan worden. FUMO werkt vanaf de begroting 2016 met gedifferentieerde tarieven. Voor de invoering van het systeem van gedifferentieerde tarieven hanteert FUMO de volgende uitgangspunten:

- De gedifferentieerde tarieven worden alleen toegepast voor plustaken en incidentele taken;
- De invoering van de gedifferentieerde tarieven verloopt voor de FUMO budgettair neutraal. De totale bijdrage van alle deelnemers gezamenlijk blijft ten opzichte van de begroting zonder gedifferentieerde tarieven gelijk;
- Er worden 4 tariefgroepen onderscheiden. De tariefindeling wordt gebaseerd op het schaalniveau van de uitvoerende medewerker;
- De jaarlijkse lasten als gevolg van de implementatiekosten en de ICT-kosten worden buiten het tarief gelaten en worden separaat bij de deelnemers in rekening gebracht.

De gedifferentieerde tarieven voor de plustaken zijn gekoppeld aan de producten- en dienstencatalogus. Elk product in de producten- en dienstencatalogus is daarmee in één van de tariefgroepen ingedeeld. Met de invoering van gedifferentieerde tarieven wordt ook beoogd een positief effect te bereiken voor het inbrengen van meer plustaken in met name de twee lagere tariefgroepen.

Implementatiekosten en het uurtarief

De implementatiekosten van de FUMO (algemeen: € 1.896.583 en ICT € 2.610.782) worden door een opslag op het uurtarief vanaf de start van de FUMO in 2014 gedurende de eerste vijf jaren (voor de ICT-kosten) en gedurende de eerste zes jaren (voor de algemene implementatiekosten) door de deelnemers betaald.

Deze voorgesloten implementatiekosten zijn een langlopende vordering van de FUMO op de deelnemers. Het saldo van deze vorderingen is per 1 januari 2016 voor de algemene

implementatiekosten en de ICT-kosten respectievelijk € 755.729 en € 868.407.

De implementatiekosten worden met ingang van 2016 apart zichtbaar gemaakt als een opslag op het uurtarief. Dit leidt tot een beter beeld van de structurele en tijdelijke kosten van de FUMO.

De jaarlijkse kosten van rente en aflossing van de implementatiekosten worden verdeeld over de deelnemers op basis van het totaal aantal af te nemen uren voor basis- en plustaken gezamenlijk.

Dienstverleningsovereenkomsten

De FUMO sluit als opdrachtnemer met iedere deelnemer als opdrachtgever afzonderlijk één of meer uitvoeringsovereenkomsten c.q. dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Het model voor deze overeenkomsten is vastgesteld door het dagelijks bestuur. In de DVO's wordt onderscheid gemaakt naar DVO's voor het basistakenpakket en DVO's voor aanvullende taken, de zogenaamde plustaken. Ook voor de incidentele opdrachten en specifieke projecten worden DVO's gesloten.

Het doel van de DVO's is vast te leggen binnen welke kaders de door opdrachtgever opgedragen taken door de FUMO worden uitgevoerd.

De DVO's voor het basistakenpakket worden afgesloten voor onbepaalde tijd. Beëindiging van deze DVO's is uitsluitend mogelijk door uittreding uit de gemeenschappelijke regeling. De looptijd van de DVO's voor de plustaken bedraagt vijf jaar, waarbij deze na die tijd voor onbepaalde tijd wordt voortgezet. Opzegging kan - na de eerste periode van 5 jaar - met een opzegtermijn van één jaar.

Een deelnemer die uittreedt, verplicht zich het personeel dat is belast met de uitvoering van de in de DVO's opgenomen taken, over te nemen. Het algemeen bestuur stelt de omvang van het toe te wijzen personeel en de overige kosten van opzegging vast.

De DVO's voor de incidentele opdrachten en specifieke projecten kennen een kortere looptijd. Deze is afhankelijk van de duur van de uit te voeren taken. Dit kan variëren van enkele maanden tot meer dan een jaar.

HRM-beleid

Rechtspositie

De CAR-UWO en de arbeidsvoorwaardenregeling van de gemeente Leeuwarden zijn van toepassing op de FUMO. Waar nodig treft de FUMO eigen regelingen.

Het sociaal statuut van de FUMO is ingegaan in januari 2014 en heeft een looptijd van 3 jaar.

Functiewaardering

De functies in het functieboek, dat gebruikt is voor de plaatsing van de medewerkers bij de FUMO per 1 januari 2014, dienen definitief gewaardeerd te worden met behulp van HR 21, dat gebaseerd is op de drie-eenheid functiebeschrijving, competentieprofiel en resultaatbeschrijving. De invoeringskosten zullen worden verantwoord in de post onvoorzien. Eventuele herschikking van loonkosten worden in de eerstvolgende begroting meegenomen.

Functioneringsgesprekken en eventueel beoordeling

Jaarlijks vindt één functioneringsgesprek met elke medewerker plaats. Het is bedoeld om de communicatie tussen medewerker en leidinggevende te bevorderen, om inzet en motivatie te stimuleren en om de kwaliteit van de producten of diensten waaraan wordt gewerkt te optimaliseren. In specifieke gevallen (o.a. bij voorgenomen plaatsing in een nieuwe functie of bij overgang naar andere schaal) vindt een beoordelingsgesprek plaats.

Vorming en opleiding

De FUMO heeft een opleidingsplan vastgesteld. Het bijbehorende opleidingsprogramma is erop gericht dat de medewerkers blijvend kunnen voldoen aan de aan hen te stellen eisen. Voor de medewerkers in het primaire proces geldt daarnaast specifiek dat ze daarmee ook kunnen voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Naast vorming en opleiding op het vakgebied zal de ontwikkeling van de competenties van de individuele medewerker ondersteund worden. De ontwikkeling van de competenties wordt doorgenomen bij de jaarlijkse functioneringsgesprekken en bij beoordelingsgesprekken.

Werving en selectie

De FUMO heeft een procedure voor werving en selectie ontwikkeld. Leidende principes daarbij zijn: sociaal verantwoord, motiverend en kansen biedend.

Arbobeleid

De FUMO draagt zorg voor goede en veilige arbeidsomstandigheden. De dagelijkse verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de leidinggevenden.

Risico-inventarisatie & -evaluatie

De Arbowet schrijft voor dat er onderzoek wordt gedaan naar de vraag of het werk gevaar kan opleveren voor of schade kan veroorzaken aan de gezondheid van de werknemers. Dit onderzoek heet Risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E). De resultaten van dit onderzoek moeten schriftelijk worden vastgelegd.

De RI&E voor de FUMO is in 2015 uitgevoerd. Het plan van aanpak met bijbehorende tijdplanning dient nog te worden vastgesteld.

Verzuimbeleid en -begeleiding

Het beperken van het ziekteverzuim is een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgever en werknemer. Een medewerker is verantwoordelijk voor het zoveel mogelijk beperken van ziekteverzuim. Als de medewerker toch ziek wordt, is deze er zelf verantwoordelijk voor zo snel mogelijk terug te keren en/of mee te werken aan een terugkeer. In voorkomende gevallen vindt er overleg plaats tussen de bedrijfsarts, het bedrijfsmaatschappelijk werk en de betreffende leidinggevende over re-integratie in het sociaal medisch team (SMT).

Klachtenregeling

Klachten van derden over medewerkers van de FUMO kunnen bij de opdrachtgever of bij de FUMO binnenkomen. De klachten kunnen betrekking hebben op de inhoud van de uitgevoerde werkzaamheden of op (de wijze van optreden van) een medewerker. Klachten kunnen formeel (schriftelijk) of informeel (via email of telefonisch) binnenkomen. In al deze gevallen stellen opdrachtgever en FUMO elkaar zo spoedig mogelijk op de hoogte van een binnengekomen klacht. Deze uitwisseling vindt plaats tussen het betrokken afdelingshoofd van de FUMO en de opdrachtgever.

Als een klacht betrekking heeft op de inhoud van de uitgevoerde werkzaamheden vindt overleg plaats tussen de opdrachtgever en de FUMO. Opdrachtgever en FUMO maken onderling afspraken over de afhandeling van de klacht. Het is afhankelijk van de aard van de klacht of de opdrachtgever, als bevoegd gezag, of de FUMO, als verantwoordelijke voor de uitvoering, hierin de regie neemt. Wanneer de klacht betrekking heeft op de medewerker zelf, neemt de FUMO de klacht in behandeling. De FUMO informeert de opdrachtgever over de afhandeling van de klacht. Dit gebeurt, met het oog op de privacy van de betrokken medewerker, op vertrouwelijke basis.

Klachten van de opdrachtgever over uitgevoerde werkzaamheden worden in eerste instantie besproken met de accountmanager van de FUMO.

Informatisering en automatisering

Er is geen specifieke dienstverleningsovereenkomst of 'service level agreement' afgesloten tussen de provincie en de FUMO die dienstverlening nader duidt omtrent verantwoordelijkheden ten aanzien van interne beheersing. De FUMO heeft vanuit de samenwerkingsafspraken met de provincie Fryslân geen zekerheid over de werking van de IT-controls. Dit zal bij de evaluatie van de dienstverleningsovereenkomst worden meegenomen.

Administratieve organisatie en interne controle

De FUMO heeft in de eerste periode van haar bestaan geen prioriteit kunnen geven aan het uitvoeren van separate interne controles en audits. In 2015 is een eerste stap gezet om deze taken wel uit te voeren. Zo is er op het gebied van interne controle een aantal controlemaatregelen genomen:

- controle op P&O mutaties en declaraties door afdeling P&O van de provincie;
- controle op inkoopfacturen;
- controle op debiteuren en herinneringen;
- controle op rittenadministratie en brandstofverbruik van leaseauto's.

Ten aanzien van de urenadministratie worden periodiek overzichten gemaakt ten behoeve van het management. De interne controle op de urenregistratie moet nog verder worden ontwikkeld. In het programma van eisen voor de aanbesteding van het nieuw aan te schaffen VTH-systeem zijn hiervoor ook randvoorwaarden geformuleerd.

In 2015 is gestart met de uitvoering van interne audits. Op basis van het vastgestelde "plan van aanpak interne audit" worden audits uitgevoerd met als doel: eenduidige procesafspraken voor het primaire proces die vastgelegd worden in een digitaal kwaliteitshandboek.

In 2015 zijn 6 interne audits gehouden op de meest voorkomende procedures. Het programma voor 2016 is nog in ontwikkeling. Hierbij zal ook aandacht worden besteed aan de aspecten rechtmatigheid en doelmatigheid.

Fraude en frauderisicoanalyse

Er moet een frauderisicoanalyse voor aanvang van de jaarrekeningcontrole worden opgesteld, waarbij op bestuursniveau is nagedacht over mogelijke risicogebieden en, indien reeds aanwezig, de bijbehorende interne beheersingsmaatregelen.

Lasten en baten bedrijfsvoering

De uitgaven van het programma bedrijfsvoering bestaan uit alle kosten die niet direct toe te rekenen zijn aan de programma's basistaken en aanvullende taken. Dit betreft alle kosten van de FUMO met uitzondering van de loonkosten van de primaire formatie. De inkomsten van het programma bedrijfsvoering zijn de aan de programma's basis- en aanvullende taken doorberekende kosten en de aan de deelnemers in rekening gebrachte opslag voor de implementatie kosten.

Lasten	Begroting 2016	Begroting 2015
Loonkosten bedrijfsvoering en management		
Salarissen en sociale lasten	€ 1.116.441	€ 903.925
Dienstverleningsovereenkomst provincie	€ 953.147	€ 925.888
Detachering Wetterskip	€ 56.000	€ 56.000
Stelpost effecten CAO		€ 111.616
<i>Totaal</i>	€ 2.125.588	€ 1.997.429
Overige personeelskosten		
Vorming en opleiding	€ 151.421	€ 151.054
Secundaire arbeidsvoorwaarden	€ 75.710	€ 75.527
Inhuur vervangend personeel	€ 227.131	€ 151.054
Reiskosten woon-werk	€ 110.000	€ 150.000
Reis- en verblijfskosten	€ 6.500	
Budget OR	€ 5.000	€ 5.000
Productieverlies OR	€ 81.762	€ 61.985
Dienstkleding en beschermingsmiddelen	€ 7.000	€ 3.240
Consignatieregeling piket	€ 20.000	€ 38.000
<i>Totaal</i>	€ 684.525	€ 635.859
Kapitaallasten		
Meetapparatuur	€ 38.500	€ 90.000
Aanpassingen kantoor Grou	€ 23.590	€ 10.620
Inrichting kantoor Grou		€ 12.980
<i>Totaal</i>	€ 62.090	€ 113.600
Wagenpark	€ 140.000	€ 270.000
Huisvestingslasten		
Huur	€ 331.500	€ 331.500
Energie en servicekosten	€ 55.000	€ 50.000
Schoonmaakkosten	€ 49.000	€ 43.860
Overige huisvestingskosten	€ 205.000	€ 188.917
<i>Totaal</i>	€ 640.500	€ 614.277
Administratiekosten		
Accountantskosten	€ 25.000	€ 35.000
Bureaukosten	€ 15.000	€ 15.000
<i>Totaal</i>	€ 40.000	€ 50.000
Onderhoudskosten ICT		
Genetics - licenties	€ 339.300	€ 399.600
Overige licenties	€ 100.000	€ 100.405
<i>Totaal</i>	€ 439.300	€ 500.005

Overige kosten		
Abonnementen	€ 42.000	€ 57.500
Telefoonkosten	€ 5.000	€ 17.500
Verzekeringen	€ 15.000	
Drukwerk	€ 7.500	€ 7.500
Representatiekosten	€ 7.500	€ 5.000
<i>Totaal</i>	€ 77.000	€ 87.500
Onvoorzien	€ 90.000	€ 150.000
Implementatiekosten		
ICT	€ 303.678	€ 563.929
Algemene implementatiekosten	€ 204.938	€ 347.707
<i>Totaal</i>	€ 508.616	€ 911.636
Totale lasten	€ 4.807.619	€ 5.330.306
Baten		
Doorberekende kosten programma basistaken	€ 2.617.006	€ 2.595.862
Doorberekende kosten programma aanvullende taken	€ 1.681.996	€ 1.822.808
Opslag implementatiekosten:		
Gemeente Achtkarspelen	€ 7.784	€ 14.176
Gemeente Ameland	€ 1.763	€ 3.553
Gemeente Dantumadiel	€ 5.526	€ 11.606
Gemeente Dongeradeel	€ 6.313	€ 13.485
Gemeente Ferwerderadiel	€ 9.790	€ 18.144
Gemeente Franekeradeel	€ 16.658	€ 32.051
Gemeente De Fryske Marren	€ 17.588	€ 31.064
Gemeente Harlingen	€ 19.480	€ 35.932
Gemeente Heerenveen	€ 11.149	€ 21.688
Gemeente Het Bildt	€ 2.683	€ 5.557
Gemeente Kollumerland	€ 3.012	€ 6.557
Gemeente Leeuwarden	€ 17.564	€ 42.937
Gemeente Leeuwarderadeel	€ 5.413	€ 10.962
Gemeente Littenseradiel	€ 3.960	€ 7.030
Gemeente Menameradiel	€ 4.175	€ 8.660
Gemeente Opsterland	€ 8.536	€ 14.966
Gemeente Ooststellingwerf	€ 7.328	€ 14.901
Gemeente Schiermonnikoog	€ 1.042	€ 1.931
Gemeente Smallingerland	€ 11.538	€ 20.378
Gemeente Súdwest-Fryslân	€ 17.486	€ 31.273
Gemeente Terschelling	€ 18.144	€ 31.447
Gemeente Tytsjerksteradiel	€ 9.282	€ 16.724
Gemeente Vlieland	€ 2.218	€ 4.004
Gemeente Weststellingwerf	€ 9.495	€ 20.136
Provincie Fryslân	€ 265.530	€ 467.466
Externe Veiligheid	€ 14.159	€ 25.007
Brikstaken (onverdeeld)	€ 11.001	
Totaal baten	€ 4.807.619	€ 5.330.306

Nadere toelichting kosten bedrijfsvoering

Personeelskosten 2016

De personeelskosten zijn gebaseerd op de werkelijke loonkosten voor alle individuele medewerkers. Uiteraard is in de berekening van de loonkosten rekening gehouden met de effecten van de nieuwste CAO voor de sector gemeenten. De in de begroting 2015 opgenomen "Stelpost effecten CAO" ad € 111.616 komt hiermee te vervallen.

Personeelskosten bedrijfsvoering, inclusief management

In het bedrijfsplan van 2012 is het volgende bepaald ten aanzien van de omvang van de formatie voor de overhead: "Voor de omvang van de overhead van de FUMO wordt uitgegaan van 24% van de totale omvang van de formatie van de FUMO. Deze omvang is kleiner dan wat gebruikelijk is binnen overheidsorganisaties, maar passend voor een uitvoeringsorganisatie als de FUMO." Op basis van de formatie in de begroting voor 2016 betekent dit een formatie voor de overhead van circa 29 fte.

De FUMO heeft voor delen van de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken en overhead inbestedingscontracten gesloten met de provincie Fryslân en de gemeente Leeuwarden.

Provincie Fryslân

De FUMO heeft er voor gekozen een aanzienlijk deel van de ondersteunende werkzaamheden bij de provincie Fryslân onder te brengen. Voor een zeer beperkt aantal functies is besloten deze binnen de eigen organisatie te vervullen. Met de provincie is voor deze ondersteuning een dienstverleningsovereenkomst gesloten, met een bijbehorende producten- en dienstencatalogus. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaar, ingaande 2014, met de mogelijkheid tot verlenging. In deze catalogus wordt beschreven welke diensten op de terreinen Financiën, Informatisering en Automatisering (I&A), Documentatie en Informatiebeheer (DIM) en Personeel en Organisatie (P&O) door de provincie worden uitgevoerd voor de FUMO. Op grond van de met de provincie gesloten overeenkomst wordt het contractbedrag jaarlijks aangepast.

De dienstverleningsovereenkomst is in het eerste kwartaal van 2015 geëvalueerd. De FUMO is bijzonder tevreden over de wijze van dienstverlening. Over enkele aandachtspunten, zoals de performance van de ICT-systemen, zijn afspraken gemaakt.

De totale kosten voor de dienstverlening die de provincie voor de FUMO gaat uitvoeren bedragen in 2016 € 953.147; dat is € 27.259 hoger dan in de begroting 2015.

De stijging is als volgt te verklaren. Op grond van de met de provincie gesloten overeenkomst wordt het contractbedrag jaarlijks aangepast. Het indexpercentage is thans nog niet bekend. Voor 2016 wordt voorlopig uitgegaan van een verhoging van 1%. Daarnaast wordt in het contractbedrag een verhoging van € 8.000 meegenomen, zijnde de lasten van de aanschaf van een aantal Ultrabooks/iPads, de aanschaf en onderhoudskosten van Blue Beam (een applicatie voor het maken, markeren en bewerken van Pdf-bestanden) en de aanschaf van een aantal extra computerschermen om het werken met dubbele schermen mogelijk te maken.

Daarnaast is besloten een bedrag van € 10.000 als stelpost voor in het begrotingsjaar te verwachten extra kosten, met name van hardware, op te nemen. Hiermee kunnen de FUMO en de provincie sneller inspelen op noodzakelijke uitgaven. De post onvoorzien van de FUMO is met hetzelfde bedrag verlaagd, zodat deze aanpassing budgettair neutraal plaatsvindt.

Gemeente Leeuwarden

Het kantoor van de FUMO wordt gehuurd van de gemeente Leeuwarden. Het huurbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd (CPI-index). De overeenkomst met de gemeente Leeuwarden omvat tevens de facilitaire dienstverlening (waaronder de functie van huismeester), schoonmaak, koffie- en

theevoorziening, beveiliging, kantoorartikelen en overige kosten. De kosten van energie- en waterverbruik, de servicekosten voor technische installaties en het onderhoud van meubilair vallen buiten dit contract.

Recapitulatie

De huidige formatieve bezetting voor de overhead was in 2015 als volgt:

Intern FUMO:

Directeur, drie afdelingshoofden, concerncontroller, bedrijfskundig adviseur, functioneel beheer ICT, communicatieadviseur, twee secretaresses, bestuursondersteuner (0,5 fte) en medewerker financiën/archief = 11,5 fte.

Gemeente Leeuwarden:

Huismeesterschap: 2 fte;

Schoonmaak, koffie- en theeversprekking beveiliging en managementkosten: 1 fte.

Provincie Fryslân:

Dienstverleningsovereenkomst voor financiën, (I&A), (DIM) en (P&O): 4,5 fte.

In totaal bedroeg de formatie voor de overhead in 2015: 19 fte.

Na ongeveer anderhalf jaar werken is vastgesteld dat in de formatie voor de overhead twee belangrijke hiaten voorkomen:

- De bezetting op het gebied van planning en control is onvoldoende. De werkzaamheden op het gebied van controlling zijn niet door één functionaris (concerncontroller) uit te voeren.
- Daarnaast wordt het als een groot gemis ervaren dat de FUMO niet beschikt over een allround beleidsmedewerker. Het gaat hierbij met name om het produceren van interne beleidsstukken. Hierbij moet gedacht worden aan het leveren van bijdragen voor de jaarlijkse actualisatie van het bedrijfsplan, de inhoudelijke onderdelen van de begroting en de jaarstukken, stukken met betrekking tot de verdere doorontwikkeling van de FUMO (risicobenadering, niet inrichting gebonden basistaken, betekenis van de veranderende wetgeving op het gebied van VTH voor de FUMO, ontwikkelen kwaliteitscriteria) etc.

In de begroting 2016 zijn hiervoor twee functies opgenomen: de functie van financieel controller en de functie van allround beleidsmedewerker. Hiermee komt de formatieve bezetting voor overhead op 21 fte. Daarmee is de feitelijke bezetting 8,19 fte lager dan de norm in het bedrijfsplan. In percentage van de totale formatie uitgedrukt is de bezetting dan 18,5% in plaats 24%. De FUMO gaat uit van een noodzakelijke bezetting en niet van een rekenkundig bepaalde formatie.

De totale kosten voor de 13,5 fte eigen formatie voor overhead is in de begroting 2016 geraamd op € 1.116.441; een stijging van € 212.516 ten opzichte van de begroting 2015.

Overige Personeelskosten

In de begroting 2015 zijn de volgende kostenposten, overeenkomstig de uitgangspunten van het bedrijfsplan, opgenomen:

- vorming en opleiding: 2% van de loonsom;
- secundaire arbeidsvoorwaarden: 1% van de loonsom;
- inhuur vervangend personeel (binnen formatie): 2% van de loonsom.

Op basis van de uitgaven in 2014 moet worden geconcludeerd dat de post inhuur vervangend personeel met 2% van de loonsom onvoldoende is om vervangende inhuur bij bijvoorbeeld zwangerschap en (langdurige) ziekte te bekostigen. Tot nu toe is rekening gehouden met 5%

ziekteverzuim. Het ziekteverzuim bij de FUMO ligt thans ongeveer op deze gecalculeerde 5%. In deze 5% zijn ouderschapsverlof, studieverlof, zorgverlof en de gevolgen van de zogenaamde scheefheid niet meegenomen. Scheefheid houdt in dat de beschikbare formatie op de drie afdelingen van de FUMO niet geheel aansluit bij het werkaanbod. Soms is er teveel formatie; soms te weinig. Deze "scheefheid" moet gecompenseerd worden met externe inhuur om de uitvoering van de werkzaamheden goed te kunnen laten verlopen.

Het verlies aan productieve uren kan alleen worden gecompenseerd door de post inhuur vervangend personeel te verhogen. In de begroting is hiervoor 1% van de loonsom extra opgenomen.

Op basis van de nu begrote personeelskosten (primaire proces, management, bedrijfsvoering) zijn hiervoor in de begroting thans de volgende bedragen opgenomen:

- vorming en opleiding € 151.421
- secundaire arbeidsvoorwaarden € 75.710
- inhuur vervangend personeel € 227.131

Deze posten gezamenlijk zijn € 76.629 hoger dan in de begroting 2015.

- reiskosten woon-werkverkeer: € 110.000

In het vastgestelde sociaal statuut voor de FUMO is in hoofdstuk VI onder E bepaald dat iedereen die in dienst treedt van de FUMO een reiskostenvergoeding woon-werkverkeer krijgt. Deze vergoeding bedraagt bij het gebruik van het openbaar vervoer 75% van de abonnementskosten.

Bij ander vervoer bedraagt de vergoeding € 0,12 per te reizen kilometer. De vergoedingen worden gegeven tot een maximale reisafstand van 60 kilometer enkele reis.

Op basis van een exacte opgave van 35 toekomstige medewerkers (de voormalige medewerkers van de MAD) zijn de toe te kennen vergoedingen indertijd berekend en vervolgens geëxtrapoleerd naar de omvang van de FUMO.

In de begroting 2015 is een bedrag opgenomen van € 150.000. Op basis van de uitgaven in 2014 wordt in de ontwerpbegroting 2016 thans een bedrag begroot van € 110.000; een verlaging van € 40.000.

Bij de vaststelling van dat bedrag is er rekening mee gehouden dat de FUMO krachtens het door het college van GS vastgestelde "Sociaal Plan voor medewerkers van de Provincie Fryslân die in dienst treden bij de FUMO", de extra reiskostenvergoeding van € 0,16 per kilometer, die ex-provinciale medewerkers ontvangen, in rekening wordt gebracht bij de provincie.

In de ontwerpbegroting 2016 wordt wel een nieuwe post "reis- en verblijfskosten" ad € 6.500 opgenomen. Hier worden de kosten van dienstreizen en verblijfskosten tijdens de dienst opgenomen.

- werkbudget ondernemingsraad € 5.000

Om de ondernemingsraad in staat te stellen haar taken goed uit te kunnen voeren, wordt een werkbudget begroot van € 5.000. Hiervan kunnen onder andere onderzoekskosten worden bestreden, alsmede reis- en verblijfskosten in verband met scholing e.d. Scholingskosten voor de leden van de ondernemingsraad worden ten laste gebracht van de post scholing en vorming. Het budget is ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2015.

- productieverlies OR-leden € 81.762

De ondernemingsraad van de FUMO bestaat uit 7 leden. In artikel 18 van de Wet op de Ondernemingsraden zijn bepalingen opgenomen over "vrijgestelde tijd en scholingsrechten".

Voor de vrijgestelde tijd wordt uitgegaan van het in artikel 18 opgenomen (minimum) aantal uren van 60 per lid. In de WOR wordt ook het een en ander bepaald over de scholingsbehoefte.

Op basis daarvan wordt uitgegaan van 5 scholingsdagen ad 8 uur = 40 uur x 7 = 280 uur.

In de loop van 2014 is een "Faciliteitenregeling OR" opgesteld. In deze regeling is het in artikel 18 van de WOR opgenomen minimumaantal uren voor de leden verhoogd van 420 naar 636. Hierdoor neemt het aantal improductieve uren met 236 uur toe. In totaal gaat het om 916 improductieve uren, die gecompenseerd moeten worden.

Deze post "productieverlies OR-leden" is € 19.777 hoger dan in de begroting 2015.

- dienstkleding en persoonlijke beschermingsmiddelen € 7.000

In de begroting 2015 is rekening gehouden met een investeringsbedrag van € 15.000 aan dienstkleding. De kapitaallast was berekend op € 3.240. Persoonlijke beschermingsmiddelen, die in gebruik waren bij de "latende organisaties" en die nog voldoen aan de geldende regels, zijn nog in gebruik.

In 2014 is plm. € 35.000 uitgegeven aan dienstkleding en persoonlijke beschermingsmiddelen. Deze uitgaven zijn in 2014 niet geactiveerd maar volledig in de uitgaven over dat jaar meegenomen. Dit type uitgaven is ook niet opgenomen in de financiële verordening als te activeren.

Nagegaan is welke uitgaven uit 2014 een regelmatig terugkerend karakter hebben. Op basis daarvan wordt een structurele post van € 7.000 opgenomen.

De totale begrotingspost voor overige personeelskosten bedraagt € 684.525. Dat is € 48.666 hoger dan in de begroting 2015.

Kapitaallasten

Meetapparatuur: oorspronkelijke raming bedrijfsplan € 416.665

In de begroting van het bedrijfsplan van 12 juni 2012 is onder de post kapitaallasten voor meetapparatuur een kapitaallast van € 100.000 opgenomen. Deze last komt overeen met een investeringsbedrag van € 416.665 (afschrijving over 5 jaar tegen een rente van 4%).

Inmiddels is een beter beeld ontstaan van de bij de FUMO aanwezige meetapparatuur, grotendeels overgenomen van de "latende organisaties", het jaar van aanschaf en het vermoedelijke jaar van vervanging. Ook is in beeld gebracht welke apparatuur nog gemist wordt. Op basis hiervan wordt er vanuit gegaan dat gemiddeld jaarlijks een investeringsbedrag van € 35.000 noodzakelijk is. Rekening houdend met 2% rente en een afschrijvingstermijn van 10 jaar worden de lasten per jaar op € 38.500 geraamd.

Ten opzichte van de begroting 2015 betekent dit een verlaging van € 51.500.

Aanpassingen kantoor FUMO

In de begroting 2015 zijn twee posten met kapitaallasten opgenomen die betrekking hebben tot aanpassingen in 2014 aan het kantoor van de FUMO. Het betrof:

- Het realiseren van douches, wanden plaatsen/verplaatsen en aanpassingen aan de stalling/werkplaats aan de Oedsmawei. Investeringsbedrag: € 90.000. Afschrijvingsduur: 5 jaar; rente 2%. Kapitaallast in 2015: € 10.620.
- Het vervangen van vloerbedekking en schilderwerk. Investeringsbedrag: € 110.000. Afschrijvingsduur: 5 jaar; rente 2%. Kapitaallast in 2015: € 12.980.

Rekening houdend met de voorschriften van het BBV en de "Financiële Verordening FUMO" is een deel van deze uitgaven niet geactiveerd, maar ineens ten laste van het jaar 2014 gebracht.

In de begroting 2016 zijn de resterende investeringsbedragen samengevoegd onder de post "Aanpassingen kantoor Grou". Het investeringsbedrag is € 128.670. Rekening houdend met een afschrijvingstermijn van 6 jaar (de termijn van het huurcontract bedraagt 5 jaar met de mogelijkheid van verlenging met telkens een jaar) en een rente van 2% bedraagt de kapitaallast in 2016 € 23.590.

Na ongeveer anderhalf jaar gebruik van het kantoorgebouw in Grou komen enkele knelpunten naar voren aangaande de huisvesting. Er wordt geïnventariseerd welke aanpassingen nog noodzakelijk zijn. Indien noodzakelijk, zullen de kapitaallasten van eventuele investeringen ten laste van de post onvoorzien worden gebracht.

Wagenpark

In het bedrijfsplan 2012 - en in aansluiting daarop in de begrotingen 2014 en 2015 - is voor de kosten van het wagenpark een post van € 270.000 opgenomen. Er waren geen ervaringscijfers beschikbaar om de post beter te ramen. Op basis van de uitgaven in 2014 en de eerste helft van 2015 kan thans een betere schatting gemaakt worden. Op basis hiervan wordt thans een bedrag begroot van € 140.000. Dit betekent een verlaging van € 130.000 ten opzichte van het geraamde bedrag in het bedrijfsplan en de latere begrotingen.

Huisvestingskosten

Huur

Het kantoor van de FUMO wordt gehuurd van de gemeente Leeuwarden. Vooruitlopend op de vaststelling van de CPI-index voor 2015, waaraan het huurbedrag jaarlijks wordt aangepast, is voor 2015 uitgegaan van een stijging van 2% van de oorspronkelijk vastgestelde huursom. Voor 2015 is de CPI-index echter 0,9%. DE CPI-index voor 2016 is nog niet bekend. Voorlopig wordt aangenomen dat met het in 2015 begrote bedrag ad € 331.500 ook de huur voor 2016 gedekt is.

Energie- en servicekosten

Op basis van de uitgaven van 2014 en de eerste helft van 2015 wordt deze post voor 2016 geraamd op € 55.000; een stijging van € 5.000 ten opzichte van 2015.

Schoonmaakkosten

Op basis van de uitgaven van 2014 wordt deze post voor 2016 geraamd op € 49.000; een stijging van € 5.140 ten opzichte van 2015.

Overige huisvestingskosten

Op basis van de uitgaven van 2014 en de eerste helft van 2015 wordt deze post voor 2016 geraamd op € 205.000; een stijging van € 16.083. In de raming van 2015 was onvoldoende rekening gehouden met de kosten van het tuinonderhoud en de kosten van belastingen waren te laag geraamd ten opzichte van 2015.

In deze post zijn onder andere de kosten van het contract met de gemeente Leeuwarden betreffende facilitaire dienstverlening opgenomen, zoals de kosten van 2 fte huismeesters, koffie- en theevoorziening, beveiliging en overige huisvestingskosten.

Administratiekosten

Accountantskosten

Op basis van de met Deloitte gesloten overeenkomst wordt deze post geraamd op € 25.000; een verlaging van € 10.000 ten opzichte van de begroting 2015.

Bureaukosten

Op basis van de uitgaven van 2014 en de eerste helft van 2015 dient deze post ad € 15.000 ongewijzigd te worden gehandhaafd.

Onderhoudskosten ICT

Licenties VTH-applicatie

De huidige in gebruik zijnde applicatie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (de VTH-applicatie, gebaseerd op Powerforms van Genetics) is vóór de totstandkoming van de FUMO in 2013 als tijdelijke voorziening aangeschaft. Er heeft toen geen Europese aanbesteding plaatsgevonden. Daardoor dient deze verplichte Europese aanbesteding thans plaats te vinden. Het aanbestedingstraject is in 2015 gestart. De verwachting is dat de aanbesteding in januari 2016 afgerond wordt, waarna de implementatie plaats dient te vinden. De planning is er op gericht om het nieuwe systeem op 1 juli 2016 in gebruik te nemen.

De kosten van de aanbestedingsprocedure zelf worden ten laste gebracht van het ICT-implementatiebudget. Dat geldt ook voor “dubbele lasten” in 2016 als gevolg van het nog in werking hebben van Powerforms als de nieuwe applicatie ook in werking moet zijn.

De structurele kosten voor 2016 en volgende jaren zijn afhankelijk van de uitkomsten van de aanbesteding. In de begroting 2016 wordt daarom nog gerekend met de kosten van de huidige applicatie van Genetics.

In 2015 zijn met Genetics nieuwe afspraken gemaakt over de kosten van de licenties. Deze bedragen thans € 339.300. Dit betekent een verlaging van de kosten met € 60.300 ten opzichte van de begroting 2015.

Op basis van de Archiefwet dient de opdrachtgever een archief bij te houden van vergunningen, zoals vergunningaanvragen en beschikkingen. Dit kunnen of alleen digitale of papieren en digitale dossiers zijn. Met de nieuwe VTH-applicatie zet FUMO in op een digitale archivering van stukken in haar zaakstelsel, waarbij een goede informatie-uitwisseling op zaak(dossier)niveau is geborgd met de deelnemers en partners op het gebied van VTH.

In het kader van het digitaal werken is een besluit tot vervanging (substitutie) in voorbereiding. Dit geldt voor zowel te bewaren als te vernietigen archiefbescheiden.

Overige licenties

In de begroting 2015 is een bedrag ad € 100.405 opgenomen voor “overige licenties”. In de afgelopen periode is een completer beeld ontstaan over de noodzakelijke licenties. Zo zijn de posten voor “mobiel handhaven” en “aangetekend mailen” niet noodzakelijk bevonden en vervallen. Datzelfde geldt voor Pluim+, Progecad en Windpro.

De kosten van dataopslag zijn, mede als gevolg van een grotere capaciteitsbehoefte, gestegen. Deze mutaties leiden tot de volgende kosten voor 2016:

• Licentiekosten Geomilieu (DGMR)	€ 10.100
• Licentiekosten dStyle (documentcreatie en huisstijl)	€ 5.200
• Sesomonline	€ 25.000
• Dataopslag van digitale dossiers	€ 20.200
• Carola	€ 500
• Safeti	€ 1.000
• Inspectieview	€ 10.000
• Webportal	€ 28.000
Totaal	€ 100.000

Ten opzichte van de begroting 2015 een verlaging van € 405.

Overige kosten

Abonnementen

Op basis van de uitgaven van 2014 en de eerste helft van 2015 wordt deze post voor 2016 geraamd

op € 42.000; een verlaging van € 15.500 ten opzichte van 2015.

Telefoonkosten

Op basis van de uitgaven van 2014 en de eerste helft van 2015 wordt deze post voor 2016 geraamd op € 5.000; een verlaging van € 12.500 ten opzichte van 2015.

Verzekeringen

De kosten van (aansprakelijkheids)verzekeringen zijn in de begrotingen 2014 en 2015 niet apart geraamd. Hiervoor wordt thans € 15.000 geraamd.

Drukwerk

Op basis van de uitgaven van 2014 en de eerste helft van 2015 wordt deze post voor 2016 geraamd op € 7.500 en is daarmee gelijk aan 2015.

Representatie

Op basis van de uitgaven van 2014 en de eerste helft van 2015 wordt deze post voor 2016 met € 2.500 verhoogd ten opzichte van 2015 omdat werklunches etc. ook ten laste van deze post worden gebracht.

Onvoorzien

Het budget voor onvoorzien wordt geraamd op € 90.000; een verlaging van € 60.000 ten opzichte van de begroting 2015. Tegenover deze verlaging van € 60.000 staat een verhoging van het budget voor de dienstverlening van de provincie met € 10.000. Per saldo derhalve een verlaging van € 50.000.

Implementatiekosten

De implementatiekosten van de FUMO zijn eenmalige kosten die aan de implementatie van de FUMO zijn gerelateerd. Deze kosten zijn in de voorbereidende fase voorgefinancierd door de provincie. Inmiddels heeft terugbetaling plaatsgevonden.

De begrote uitgaven voor de algemene implementatiekosten bedragen € 1.896.583. De begrote uitgaven voor de ICT-implementatie bedragen € 2.610.782.

De totale implementatiekosten zijn als een langlopende vordering van FUMO op de deelnemers op de balans van de FUMO opgenomen. Terugbetaling door de deelnemers vindt plaats via een opslag op het tarief gedurende de eerste vijf jaren (voor de ICT-kosten) en gedurende de eerste zes jaren (voor de implementatiekosten).

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 29 juni 2015 besloten het batig saldo over 2014 ad € 1.205.000 niet als weerstandsvermogen bij de FUMO beschikbaar te houden, maar aan te wenden voor de verlaging van deze langlopende vordering. Dit besluit heeft een aanzienlijk verlagend effect op de bijdrage voor 2016 en de jaren daarna tot gevolg. Het hierna volgende overzicht laat dit effect zien.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Algemeen	316.097	316.097	189.757	189.757	189.757	189.757
Rente 2%	37.932	31.610	15.181	11.385	7.590	3.795
Jaarlast	354.029	347.707	204.938	201.142	197.347	193.552
ICT	522.156	522.156	286.489	286.489	286.489	
Rente 2%	52.216	41.773	17.189	11.460	5.730	
	574.372	563.929	303.678	297.948	292.218	
Totaal						
Aflossing	838.254	838.254	476.246	476.246	476.246	189.757
Rente	90.147	73.382	32.370	22.845	13.320	3.795
	928.401	911.636	508.616	499.091	489.566	193.552
Was	928.401	911.636	894.871	878.106	861.341	328.741
Verskil	0	0	-386.255	-379.015	-371.775	-135.189

In het bedrijfsplan van 2012 is vastgelegd dat t.b.v. terugbetaling van de voorgefinancierde bedragen de FUMO een lening zou aantrekken vanwege het ontbreken van eigen vermogen om deze kosten op te vangen. Tot nu toe is het niet noodzakelijk gebleken een lening aan te trekken. Hieraan liggen twee oorzaken ten grondslag: de uitgaven die tot nu toe zijn gedaan liggen beneden het begrote bedrag en de eerdergenoemde aanwending van het batig rekeningssaldo over 2014. Rekening houdend met een rente van 2% bedragen de implementatiekosten in 2016 € 303.678 voor ICT en € 204.938 voor de algemene implementatiekosten. Gezamenlijk is het bedrag € 403.020 lager dan in de begroting 2015.

Specifieke activiteiten in 2016 binnen het programma Bedrijfsvoering:

- Afronden wijziging gemeenschappelijke regeling FUMO.
- Jaarlijkse actualisatie bedrijfsplan.
- Opstellen programmabegroting 2017 en de meerjarenraming 2017 – 2020.
- Opstellen jaarstukken 2015.
- Opstellen drie voortgangsrapportages over de uitvoering van de begroting.
- Vier kwartaalvoortgangsrapportages per deelnemer over de voortgang van de uitvoering van de werkzaamheden.
- Maandelijks interne rapportages (tijdschrijfgegevens en interne controle).
- Functiewaardering volgens HR21 uitvoeren.
- Nieuw sociaal statuut.
- Opleidingsprogramma uitvoeren.
- Uitvoeren plan van aanpak Risico-inventarisatie & -evaluatie.
- Evaluatie (jaarlijks) van de dienstverleningsovereenkomsten met de provincie Fryslân en de gemeente Leeuwarden.
- Afspraken maken met provincie over het verkrijgen van zekerheid over de werking van de IT-systemen.
- Verder ontwikkelen interne controle op de urenregistratie.
- Europese aanbesteding en implementatie nieuw VTH-systeem.
- Programma interne audits 2016 vaststellen en uitvoeren.
- Frauderisicoanalyse opstellen.
- Op basis van de Archiefwet een besluit tot vervanging (substitutie) nemen.
- Vaststellen normenkader.

Inleiding op de programma's Basistaken en Aanvullende taken

Het takenpakket van de FUMO voor VTH bestaat uit de volgende onderdelen:

- Basistaken;
- Aanvullende taken (inclusief incidentele taken).

Doelen

- Uitvoering geven aan wettelijke taken, waarbij rekening gehouden wordt met geldende regelgeving en beleidskaders. Per deelnemer kan het beleid verschillen.
- Het op professionele wijze leveren van hoogwaardige diensten en producten aan onze deelnemers tegen een goede prijs-kwaliteitverhouding, waarbij er sprake is van verder toenemende productie.
- Het actief volgen van ontwikkelingen binnen de verschillende taakonderdelen en deze vertalen naar producten en diensten voor de deelnemers. Dit omvat de ontwikkeling op gebied van beleid- en regelgeving, inhoud, technieken en methoden.
- Met inbreng van de Friese kennis en ervaring een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van beleid en regelgeving op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Ontwikkelingen

Verandering in regelgeving

Het wetsvoorstel Omgevingswet zal naar verwachting in 2018 in werking treden. Het wetsvoorstel en bijbehorende uitvoeringsregelgeving is in ontwikkeling. De FUMO volgt deze ontwikkelingen en draagt daar op onderdelen aan bij. In 2016 zal een implementatietraject starten om de organisatie tijdig gereed te maken voor de uitvoering van taken onder de Omgevingswet.

Beleidskaders

Producten en diensten worden uitgevoerd met inachtneming van provinciale en gemeentelijke beleidskaders. De FUMO zal als uitvoeringsorganisatie daar rekening mee houden. Daarvoor is het noodzakelijk dat de FUMO over actuele beleidsdocumenten beschikt. Het draagt bij aan een efficiënte taakuitvoering om de verschillen in beleid daar waar mogelijk te verkleinen. Dit vergt overleg en afstemming tussen de deelnemers in gremia als het (ambtelijke en bestuurlijk) VTH-overleg en het Opdrachtgeversoverleg. Meer uniformiteit in beleid bevordert een gelijk speelveld voor het Fries bedrijfsleven.

BRIKS-taken

BRIKS staat voor bouwen, ruimtelijke ordening, inritvergunning, kappen en slopen.

De Brikstaken ten aanzien van de provinciale inrichtingen en ex-provinciale inrichtingen (vvgb-inrichtingen; verklaring van geen bedenkingen) vallen onder het basistakenpakket, maar voor deze werkzaamheden is geen aparte norm vastgesteld. Deze werkzaamheden worden nu deels door de FUMO uitgevoerd en deels door de gemeenten die het bevoegd gezag hebben over de betreffende inrichting. Omdat het hier om basistaken gaat zal de FUMO in overleg treden met de gemeenten om deze taken onder te brengen bij de FUMO.

In de begroting 2016 wordt rekening gehouden met 2 fte voor de Briks-taken. Op basis van de thans al aan de FUMO opgedragen Briks-taken voor provinciale inrichtingen en ex-provinciale inrichtingen is 2 fte in de begroting opgenomen. Het bedrag dat met deze formatie gemoeid is bedraagt € 242.850. Dit bedrag is onverdeeld in de begroting aan de batenzijde opgenomen. Dat wil zeggen dat deze kosten nog niet zijn verdisconteerd in de bijdragen van de deelnemers. Deze werkwijze wordt gevolgd omdat vooraf niet is vast te stellen voor welke deelnemer welke Briks-taken in enig jaar moeten worden uitgevoerd.

Voor een aantal gemeenten voert de FUMO daarnaast gemeentelijke Brikstaken uit als aanvullende taken. Een ontwikkeling die hierop van toepassing is, is de voorbereiding voor de invoering van een stelsel van private kwaliteitsborging. Een deel van de Brikstaken gaan dan mogelijk vanaf 2016/2017 over naar de private markt.

Kwaliteitscriteria

Conform landelijke afspraken worden de kwaliteitscriteria vastgelegd in gemeentelijke en provinciale verordeningen of beleid. Voor taken die bij de FUMO worden ondergebracht moet de inhoud van deze verordeningen tussen de deelnemers worden afgestemd. Hiertoe neemt de FUMO deel aan het project “Samen zijn wij kwaliteit”. Uitgangspunt is dat de FUMO kan voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 en dat, waar dat niet het geval, door middel van samenwerking met de deelnemers en omliggende omgevingsdiensten een alternatief voorhanden is.

Versterken robuuste dienstverlening

Op enkele deskundigheidsgebieden is binnen de FUMO sprake van eenmansposities. De FUMO investeert in opleiding van medewerkers om deze kwetsbaarheid te verminderen. Tevens wordt de samenwerking met omliggende omgevingsdiensten versterkt met het oog op kennisuitwisseling en onderlinge vervanging bij pieken in de werkvoorraad. Tevens participeert de FUMO in het landelijk kennisnetwerk.

Specialistische taken bij RUD's

Het Rijk, IPO en VNG hebben overleg gevoerd naar aanleiding van het rapport van de commissie Wolfsen. Het wetsvoorstel VTH is vervolgens in gewijzigde vorm bij de Tweede Kamer ingediend. Eén van de voorstellen betreft het bij AMvB vastleggen van specialistische taken die alleen door een RUD uitgevoerd mogen worden. Dit geldt al voor BRZO-taken en voor taken op het deskundigheidsgebied Externe Veiligheid.

Zwemwater

Het nieuwe Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvbz), dat per 1 januari 2016 in werking zal treden, vraagt om een nieuwe manier van toezicht bij badinrichtingen. De regels zullen betrekking hebben op meer basistypen (o.a. zwembad en zwembaden bij vakantiehuizen). Dit laatste betekent extra toezicht van nieuwe inrichtingen.

Personeelskosten primair proces

In het definitieve “Bedrijfsplan FUMO” van 12 juni 2012 was de formatie, die nodig was om de basistaken en de geraamde plustaken uit te voeren, bepaald op 100,8 fte. In de begroting 2015 is deze formatie vastgesteld op 93,74 fte. In de ontwerp-begroting 2016 is deze formatie bepaald op 92,37 fte. Het verschil tussen de vastgestelde formatie voor 2015 (93,74 fte) en de voor 2016 berekende formatie ad 92,37 fte, in casu 1,37 fte lager, wordt in onderstaande tabel, waarin de totale opbouw van de formatie per taakonderdeel is weergegeven, zichtbaar gemaakt.

Taak	2015 formatie in fte	2016 formatie in fte	Vershil
Basistaken gemeenten	29,73	28,72	- 1,01
Basistaken provincie (inclusief top bedrijven)	20,04	20,21	+ 0,17
Basistaken provincie Toezicht Bodem + Vuurwerkbesluit	5,30	5,30	-
Plustaken gemeenten	10,78	10,85	+0,07
Plustaken Provincie	22,72	22,72	-
Plustaken: Extra capaciteit i.v.m. Externe	2,57	2,57	-

Veiligheid			
Restformatie MAD	2,60	0	-2,60
Structureel uitvoering BRIKS-taken (basistaken)		2,00	+2,0
Totaal	93,74	92,37	-1,37

Flexibele schil

Ten tijde van het opstellen van de ontwerpbegroting (medio juli 2015) is de verwachting dat 87,61 fte wordt bezet door medewerkers in vaste dienst. Dit betekent dat ten opzichte van de berekende formatie er een flexibele schil is van 4,76 fte. Dit is ongeveer 5% van de berekende formatie. Dit is een goede verhouding ten opzichte van het vaste personeel. De flexibele schil van 4,76 fte dient wel te worden ingevuld omdat er uit te voeren taken tegenover staan.

Het wordt echter verstandig geacht om deze formatie niet met vast personeel in te vullen, maar de werkzaamheden uit te laten voeren met krachten die op tijdelijke basis worden ingehuurd. Hierdoor kan beter worden ingespeeld op aanpassingen in de aard van de gevraagde werkzaamheden. De consequentie hiervan is dat met hogere kosten per fte gerekend moet worden. De gemiddelde loonkosten per fte in het primaire proces bedragen € 68.466. Op dit gemiddelde bedrag wordt een opslag van 40% berekend. Verwacht wordt dat hiermee de externe inhuur kan worden bekostigd. De lasten voor de 4,76 fte "flexibele schil" zijn hiermee € 456.257 ($4,76 \times € 68.466 \times 1,40$).

De totale personeelskosten voor het primaire proces zijn geraamd op € 6.454.601 dat is € 82.535 lager geraamd dan in de vastgestelde begroting 2015. Een dergelijke verlaging van de kosten is, rekening houdend met gestegen loonkosten als gevolg van periodieke verhogingen, gestegen cao-lonen en een 40%-opslag op de fte's in de flexibele schil, niet goed te verklaren. Er heeft daarom een heronderzoek plaatsgevonden naar de berekende loonkosten voor de begroting 2015. Hieruit is naar voren gekomen dat de loonkosten voor 2015 op een enkel onderdeel te hoog zijn geraamd. De belangrijkste verklaring voor het niet stijgen van de loonkosten is het feit dat de uitbetaalde reiskosten woon-werk in de berekeningen zijn meegenomen, terwijl hiervoor een aparte post in de begroting is opgenomen.

De totale loonkosten voor het primaire proces (€ 6.454.601) worden verdeeld over de programma's basistaken en plustaken op basis van de voor de taken benodigde formatie. Deze verdeling is als volgt:

	Formatie	Aandeel loonkosten primaire formatie
Basistaken	56,23	3.929.222
Plustaken	36,14	2.525.379
Totaal	92,37	6.454.601

Programma Basistaken

De inrichtinggebonden basistaken zijn gebaseerd op de aantallen inrichtingen per categorie op de peildatum 1 januari 2015. De specificatie per deelnemer is als volgt:

Deelnemer	Aantal inrichtingen basispakket	Specificatie					Aantal Uren
		Categorie B	Categorie C	Categorie BRZO/IPPC	Provinciale B	Provinciale C	
Achtkarspelen	99	52	26	15	5	1	1.879
Ameland	15	10	3	0	1	1	270
Dantumadiel	46	21	19	1	2	3	946
Dongeradeel	70	45	21	3	1	0	846
Ferwerderadiel	66	36	20	8	0	2	1.158
Franekeradeel	214	169	22	11	3	9	2.916
De Friese Meren	268	170	70	5	11	12	4.341
Harlingen	101	24	57	3	4	13	2.919
Heerenveen	118	56	47	8	4	3	2.123
Het Bildt	52	35	14	1	1	1	663
Kollumerland	31	10	16	3	1	1	665
Leeuwarden	167	80	65	3	6	13	3.486
Leeuwarderadeel	21	7	10	2	2	0	442
Littenseradiel	46	16	26	1	1	2	898
Menameradiel	70	48	20	1	0	1	791
Ooststellingwerf	134	75	43	11	2	3	2.170
Opsterland	95	48	32	5	6	4	1.863
Schiermonnikoog	9	5	3	0	1	0	143
Smallingerland	129	77	34	4	6	8	2.410
Sudwest Fryslân	279	177	72	13	5	12	4.446
Terschelling	20	10	7	1	0	2	437
Tytsjerksteradiel	75	33	27	4	4	7	1.825
Vlieland	6	3	2	0	0	1	155
Weststellingwerf	135	72	47	6	4	6	2.414
Provincie Fryslân	53	0	0	53	0	0	28.294
Totaal	2.319	1.279	703	162	70	105	68.502

Op basis van de Fryske norm is vervolgens voor de verschillende werkterreinen: vergunningverlening, toezicht en handhaving, de omvang van het takenpakket berekend. De Fryske normen zijn in het bedrijfsplan 2012 als volgt vastgesteld:

Gemeentelijke kengetallen milieu-inrichtingen

Omschrijving	Formule
Vergunningverlening	
Type B	0,1 mutaties per jaar * aantal inrichtingen * 6 uur
Type C	0,2 mutaties per jaar * aantal inrichtingen * 38 uur
Type BRZO/IPPC	0,2 mutaties per jaar * aantal inrichtingen * 62 uur
Toeslag ruimtelijke complexiteit	
Type B	0,1 * aantal complexe inrichtingen (10%) * 6 uur * 0,5
Type C	0,2 * aantal complexe inrichtingen (10%) * 38 uur * 0,5
Type BRZO/IPPC	0,2 * aantal complexe inrichtingen (15%) * 62 uur * 0,5
Toezicht en handhaving	
Type B	0,2 controles per jaar * aantal inrichtingen * 10 uur
Type C	0,5 controles per jaar * aantal inrichtingen * 14 uur
Type BRZO/IPPC	1 controle per jaar * aantal inrichtingen * 24 uur
Hercontrole	
Type B	0,4 * aantal controles * 4 uur
Type C	0,4 * aantal controles * 4 uur
Type BRZO/IPPC	0,4 * aantal controles * 4 uur
Toeslag bezwaar en beroep	Totaal uren hercontrole * 0,1 uur
Voorlichting, programmering, etc.	Totaal aantal inrichtingen * 3 uur (max. 2 FTE voor de FUMO)
Klachtenafhandeling	Aantal klachten/meldingen (2,5% vd inrichtingen) * 8 uur
Toeslag Ketenproblematiek	Totaal uren T&H * 30% (max. 4 FTE voor de FUMO)

Provinciale kengetallen milieu-inrichtingen

Omschrijving	Formule
Vergunningverlening	
Type B	0,2 mutaties per jaar * aantal inrichtingen * 40 uur
Type C	0,4 mutaties per jaar * aantal inrichtingen * 105 uur
Type BRZO/IPPC	0,67 mutaties per jaar * aantal inrichtingen * 180 uur
Toeslag ruimtelijke complexiteit	
Type B	0,2 * aantal complexe inrichtingen (50%) * 40 uur * 0,5
Type C	0,4 * aantal complexe inrichtingen (50%) * 105 uur * 0,5
Type BRZO/IPPC	0,67 * aantal complexe inrichtingen (50%) * 180 uur * 0,5
Toeslag TOP-bedrijven	Aantal TOP-bedrijven * 1 FTE
Toezicht en handhaving	
Type B	2 controles per jaar * aantal inrichtingen * 16 uur
Type C	2 controles per jaar * aantal inrichtingen * 16 uur
Type BRZO/IPPC	3 controles per jaar * aantal inrichtingen * 15 uur
Hercontrole	
Type B	0,3 * aantal controles * 4 uur
Type C	0,3 * aantal controles * 4 uur
Type BRZO/IPPC	0,3 * aantal controles * 4 uur
Toeslag bezwaar en beroep	Totaal uren hercontrole * 0,2 uur
Voorlichting, programmering, etc.	Totaal aantal inrichtingen * 3 uur (max. 2 FTE voor de FUMO)
Klachtenafhandeling	Aantal klachten/meldingen (60%) * 5 uur
Toeslag Ketenproblematiek	Totaal uren T&H * 30% (max. 4 FTE voor de FUMO)
Toeslag TOP-bedrijven	Aantal TOP-bedrijven * 1 FTE

Vergunningverlening

Vergunningen worden verleend aan inrichtingen; er vindt tevens toetsing plaats aan het Activiteitenbesluit. Bij het verlenen van vergunningen gaat het om oprichtings-, (bij nieuwvestiging), veranderings-, (bij partiële aanpassingen) en revisievergunningen (bij een nieuwe vergunning, ter vervanging van eerdere vergunningen). Vergunningverlening vindt plaats op basis van actuele wet- en regelgeving en WABO-breed. De vergunningen worden, waar nodig, afgestemd met andere overheden, zoals het Wetterskip.

De vergunningen worden periodiek doorgelicht op actualiteit en zo nodig aangepast. Wanneer veranderingen in wet- en regelgeving daartoe aanleiding geven, vindt aanpassing los van de periodieke doorlichting plaats. Bij inrichtingen waarop het Activiteitenbesluit op activiteiten van toepassing is, wordt de melding beoordeeld. Op basis van de beoordeling kan een aanvullende procedure worden gevolgd, bijvoorbeeld het opleggen van maatwerkvoorschriften.

De FUMO stelt zich tot doel dat de vergunningaanvragen binnen de wettelijke dan wel servicetermijnen worden afgehandeld en dat meldingen beoordeeld worden op juistheid en volledigheid.

Voor 2016 worden op basis van de kengetallen de volgende aantallen mutaties vergunningen en meldingen verwacht:

Inrichtingen	Mutaties op jaarbasis
B inrichtingen	142
C inrichtingen	183
IPPC BRZO inrichtingen	57
Totaal	382

Toeziicht en Handhaving

Toeziicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten om ervoor te zorgen dat burgers en bedrijven de regels naleven die zijn gesteld. Onder toeziicht wordt verstaan het verzamelen van informatie over het feit of een activiteit is toegestaan en/of wordt voldaan aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving (inclusief voorschriften in vergunningen e.d.). Bij handhaving wordt de handhavingsstrategie gevolgd en waar nodig wordt een sanctiemiddel (last onder dwangsom of bestuursdwang) toegepast om naleving te bewerkstelligen.

De FUMO zet zich ervoor in om te komen tot een zodanige naleving van de wettelijke voorschriften dat gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid optimaal worden bevorderd. Op basis van de kengetallen en de aantallen inrichtingen per categorie worden de volgende aantallen controles gepland:

	Uit te voeren controles	Uit te voeren hercontroles
B inrichtingen	396	144
C inrichtingen	562	204
IPPC BRZO inrichtingen	268	107
Totaal	1.226	455

BRZO inspecties

Voor het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo) voert de FUMO in noordelijk verband, in samenwerking met de Omgevingsdienst Groningen, wettelijke taken rond Brzo-bedrijven uit. De werkzaamheden omvatten het uitvoeren van inspecties en herinspecties, rapportage over inspecties, advisering over maatregelen, ondersteuning van de bevoegde gezagen, uitvoeren bevoegdheden bij geconstateerde overtredingen, incident- en ongevalsonderzoek en beoordeling van veiligheidsrapportages. Het Brzo bepaalt dat het bevoegde gezag inzake de Wabo, in overeenstemming met de betrokken arbeidsinspectie, de regionale brandweer en burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten, een inspectieprogramma vaststelt. In noordelijk verband (Groningen, Fryslân en Drenthe) is met het Bestuurlijk toezichtprogramma voor de periode 2012-2016 aan deze Brzo-verplichting voldaan.

Juridische ondersteuning

Tot de juridische werkzaamheden genoemd onder de WABO behoren: het opstellen van beschikkingen, verweerschriften, pleitnota's, vertegenwoordiging in rechte in voorlopige voorziening, bezwaar- en beroepsprocedures.

BRIKS-taken

Waar de provincie op 30 oktober 2009 bevoegd gezag was of zou zijn geweest, moet deze taak Wabo-breed, dus inclusief BRIKS, bij de FUMO worden neergelegd. In 2016 voert de FUMO de BRIKS-taken uit voor zowel provinciale als ex-provinciale inrichtingen.

Niet inrichtinggebonden basistaken

De niet-inrichtinggebonden basistaken betreffen ketentoezicht, vuurwerk, toezicht wet bodembescherming en toezicht op sloop/asbest, mobiele puinbrekers en besluit bodemkwaliteit.

Ketentoezicht

De FUMO verzorgt het milieutoezicht bij bedrijfsmatige activiteiten (waaronder afvalmakelaardij) met betrekking tot gevaarlijke afvalstoffen, bedrijfsafvalstoffen en ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen, asbest, vuurwerk, bouwstoffen, grond, baggerspecie, meststoffen, dierlijke vetten, radioactief schroot, destructiemateriaal, explosieven voor civiel gebruik of andere gevaarlijk stoffen, voor zover het die activiteiten betreft. Het gaat hierbij om het ketengerichte milieutoezicht.

Toezicht wet bodembescherming

Met betrekking tot de controle op de naleving van de Wet bodembescherming (Wbb) worden de volgende activiteiten uitgevoerd: afhandelen van illegale saneringen, afhandelen van calamiteiten, afhandelen van nieuwe gevallen van bodemverontreiniging (niet zijnde calamiteit), uitvoeren van inspecties bij reguliere bodemsaneringen, beschikken op evaluatieverslagen en nazorgplannen, beoordelen van monitoringsrapportages, termijnbewaking van het indienen van evaluatieverslagen en monitoringsrapportages en het adviseren van interne en externe partijen en nazorgtoezicht stortplaatsen.

Vergunningverlening en toezicht vuurwerk

Op grond van het Vuurwerkbesluit dient een vuurwerkbeziger, naast een landelijk geldende bezigersvergunning, voor elk evenement apart een toestemming te hebben. Afhankelijk van de hoeveelheid vuurwerk die wordt afgeschoten en de gevaarklasse van het vuurwerk (kaliber), kan worden volstaan met een melding of is een ontbrandingstoestemming noodzakelijk.

De vuurwerkevenementen worden ingevoerd in het vuurwerkregistratiesysteem van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. Daarnaast verstuurd de FUMO digitale afschriften van de verleende

ontbrandingstoestemmingen en afgehandelde meldingen via het meldsysteem naar de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Tevens worden in het kader van de controle op naleving van het Vuurwerkbesluit controles uitgevoerd, met name gericht op het afsteken van (professioneel) vuurwerk tijdens evenementen. Tot slot wordt jaarlijks een Rapport Vuurwerk opgesteld.

Toezicht sloop/asbest en mobiele puinbrekers

Het toezicht op sloop/asbest en mobiele puinbrekers vindt plaats aan de hand van de actuele sloopvergunning, dan wel een melding. Bij de sloop wordt gekeken of het vrijkomende puin mobiel zal worden gebroken en zo ja, hoeveel naar verwachting ter plaatse zal worden toegepast en binnen welk tijdsbestek.

Toezicht besluit bodemkwaliteit

Het doel van het besluit bodemkwaliteit is dat wordt voorkomen dat de bodem (grond en grondwater) en het oppervlaktewater verontreinigd worden door het gebruik van bouwstoffen, grond of baggerspecie. Het toezicht voorziet erin dat het toepassen van grond op een juiste wijze plaatsvindt.

Omvang takenpakket

In onderstaande tabel is opgenomen welke ureninzet nodig is op basis van de bedrijven die zijn ondergebracht bij de FUMO, de afgesproken kengetallen en separate afspraken over de niet inrichtinggebonden basistaken in de DVO's. De provincie heeft in 2016 de niet-inrichtingsgeboden basistaken volledig ingebracht. De gemeenten hebben als basistaak het ketentoezicht ondergebracht bij de FUMO. Een aantal gemeenten heeft niet-inrichtinggebonden basistaken als plustaak ingebracht. De vertaling van bovenstaande is weergegeven in de tabel.

Basistaken	Ureninzet
Inrichtinggebonden	68.502
Inrichtinggebonden BRIKS-taken	2.800
Niet inrichtinggebonden	7.420
Totaal	78.722

Baten en lasten basistaken

De uitgaven van de basistaken bestaat uit rechtstreeks toegerekende formatie en een deel dat vanuit het programma bedrijfsvoering is toegerekend. Deze toerekening vindt plaats op basis van de verhouding van de formatie tussen basis- en plustaken.

Lasten	Begroting 2016	Begroting 2015
Loonkosten primaire formatie	3.929.222	3.840.410
Toegerekende kosten bedrijfsvoering	2.617.006	2.595.862
Totale lasten	6.546.228	6.436.272
Baten		
Gemeente Achtkarspelen	155.254	160.980
Gemeente Ameland	22.282	23.554
Gemeente Dantumadiel	78.157	78.472
Gemeente Dongeradeel	69.902	70.183
Gemeente Ferwerderadiel	95.680	96.065
Gemeente Franekeradeel	240.938	249.745
Gemeente de Fryske Marren	358.628	360.071
Gemeente Harlingen	241.147	242.117
Gemeente Heerenveen	175.378	199.257
Gemeente Het Bildt	54.781	52.510
Gemeente Kollumerland	54.930	55.151
Gemeente Leeuwarden	287.978	298.494
Gemeente Leeuwarderadeel	36.545	41.548
Gemeente Littenseradiel	74.168	74.903
Gemeente Menameradiel	65.311	65.137
Gemeente Opsterland	179.296	178.708
Gemeente Ooststellingwerf	153.921	177.937
Gemeente Schiermonnikoog	11.804	11.851
Gemeente Smallerland	199.076	199.878
Gemeente Súdwest-Fryslân	367.311	373.427
Gemeente Terschelling	36.139	33.356
Gemeente Tytsjerksteradiel	150.770	155.332
Gemeente Vlieland	12.833	12.885
Gemeente Weststellingwerf	199.455	240.442
Provincie Fryslân	2.950.148	2.944.037
Wetterskip Fryslân	42.547	40.234
Briks-taken (onverdeeld)	231.849	0
Totaal baten	6.546.228	6.436.272

Specifieke activiteiten in 2016 binnen het programma Basistaken:

- Opstellen uitvoeringsprogramma's (jaaroverzichten uit te voeren werkzaamheden).
- Implementatieplan vaststellen en uitvoeren om de organisatie tijdig gereed te maken voor de uitvoering van taken onder de Omgevingswet.
- Overleg voeren met gemeenten over de uitvoeren van de BRIKS-taken die behoren tot het basistakenpakket.

- Deelname aan overleg over vast te stellen gemeentelijke en provinciale verordeningen inzake kwaliteitscriteria.
- Uitwerking monitoring Fryske normen.
- Uitwerken en invoeren besluiten inzake niet-inrichtinggebonden basistaken.
- Uitwerken risicobenadering uit bedrijfsplan, inclusief bepaling risicoprofiel in samenwerking met de deelnemers.
- Actualisering van de producten- en dienstencatalogus.

Programma Aanvullende taken

Aanvullende taken zijn alle taken die niet onder het basistakenpakket vallen en die door de deelnemers structureel bij de FUMO zijn ingebracht. De omvang van deze taken wordt tot nu toe uitgedrukt in inputtermen (uren, fte). Veelal ontbreekt een vertaling daarvan in termen van output (bijvoorbeeld het aantal adviezen, metingen en gevoerde procedures) omdat duidelijke kengetallen en normen hiervoor nog niet zijn ontwikkeld. De FUMO zal, in samenspraak met de deelnemers, de inputtermen omzetten naar concrete producten en diensten zoals beschreven in de producten- en dienstencatalogus van de FUMO. Dat proces heeft tijd nodig. In afwachting daarvan wordt thans volstaan met het volgende overzicht:

Overige WABO taken

Voor een aantal deelnemers voert de FUMO de VTH-milieutaken van het gehele inrichtingenbestand uit. Voor enkele gemeenten verzorgt de FUMO de uitvoering van Wabo Briks-taken. De Briks-taken die vallen onder de basistaken zijn opgenomen in het onderdeel Basistaken.

Andere regelgeving

De FUMO geeft uitvoering aan provinciale taken die voortvloeien uit de volgende wetten:

Luchtvaartwet

Provinciale Staten zijn bevoegd om Luchthavenregelingen en Luchthavenbesluiten bij verordening vast te stellen voor locaties die structureel voor burgerluchtvaart worden gebruikt. In deze verordeningen wordt de gebruikruimte van en ruimtelijke beperkingen rond de luchthavens vastgesteld. Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om ontheffingen Tijdelijk en Uitzonderlijk gebruik (TUG) af te geven en toezicht te houden op de verleende ontheffingen en verordeningen.

Ontgrondingenwet

Voor de Ontgrondingenwet (Ow) worden taken uitgevoerd ten behoeve van het winnen van oppervlaktedelfstoffen ('zandwinputten') en overige ontgrondingsactiviteiten waarbij het maaiveld wordt verlaagd. Er wordt een bijdrage geleverd aan het ontgrondingenbeleid.

Waterwet/KWO

Toezicht en handhaving op grootschalige grondwateronttrekkingen (> 150.000 m³/jaar) ten behoeve van industrie en drinkwaterproductie.

Toezicht en handhaving bij open bodemenergiesystemen (koude-warmteopslag).

Wet bodembescherming (vergunningverlening)

De FUMO verleent namens GS beschikkingen "ernst en spoedeisendheid", saneringsplan of een combinatie hiervan, inclusief eventuele beheers- en/of tijdelijke beveiligingsmaatregelen.

Er worden diverse soorten meldingen behandeld. Daarnaast voert de FUMO taken uit voor de aanpak van spoedlocaties conform het convenant c.q. Plan de Campagne van de provincie Fryslân in samenwerking met Programma Bebouwde Ruimte en Landelijk Gebied van de Provincie.

Wet hygiëne badinrichtingen en zwemwater

Met betrekking tot de controle op de naleving van de WHVBZ voert de FUMO preventieve controles uit. Dit vindt steekproefsgewijs plaats voor de zwembaden en sauna's die een goed naleefgedrag hebben. Sauna's en zwembaden met een slecht naleefgedrag worden periodiek bezocht. Bij open zwemwater wordt jaarlijks een veiligheidsonderzoek uitgevoerd en wordt meerdere keren bemonsterd. De FUMO zorgt voor de onderlinge afstemming en coördinatie en van 1 mei tot en met 30 september de zwemwatertelefoon en de piketdienst ten aanzien van zwemwater.

Groene wetgeving

Toezicht en handhaving op de Boswet, Flora en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en verschillende provinciale verordeningen.

Dit omvat uiteenlopende werkzaamheden, zoals:

- Beoordelen van meldingen
- Verlenen van vergunningen/ontheffingen
- Zorgdragen voor integrale behandeling en advisering
- Houden van toezicht en waar nodig handhavend optreden
- Adviseren en ondersteunen van de gedeputeerde, GS en PS
- Vertegenwoordigen van de provincie in diverse overleggen

Specialistische taken

Het betreft hier afzonderlijk specialistisch advies en diensten aan op de volgende kennisgebieden:

- Geluid, licht, trillingen;
- Juridisch advies;
- Energie;
- Bodem;
- Lucht, geur;
- Afval;
- Water;
- MER;
- Mijnbouw.

De FUMO maakt gebruik van (geijkte) meetapparatuur en rekenmodellen. De juristen beschikken over een juridisch expertsysteem. De advisering wordt zo goed mogelijk afgestemd op de behoefte van de klant. Waar nodig worden verschillende deskundigen ingezet om tot een integraal advies te komen.

Externe Veiligheid

Voor Externe Veiligheid (EV) wordt in de jaren 2015 tot en met 2018, in samenwerking tussen de bevoegde gezagen, de Veiligheidsregio Fryslân en de FUMO, het Fries Uitvoeringsprogramma Omgevingsveiligheid (FUOV) uitgevoerd.

De FUMO verzorgt een deel van de uitvoerende taken van dit programma. De werkzaamheden omvatten onder andere de volgende taken:

- het verzorgen van de EV-voorschriften in Wabo-vergunningen en het opstellen van conceptteksten voor de verantwoording van het groepsrisico ten behoeve van de considerans;
- het verzorgen van de inbouw van de EV-paragraaf in ruimtelijke plannen voor de Friese gemeenten;
- het actueel houden van het overzicht van Bevi-bedrijven en hun vergunningen;
- het bijdragen aan projecten gericht op verbetering van de borging van EV in gemeentelijke ruimtelijke plannen;
- het actueel houden van de basisbestanden voor de provinciale risicokaart en het bijhouden van het overzicht van de actualiteit per gemeente;
- de coördinatie van de provinciale risicokaart en het vertegenwoordigen van de provincie in landelijke overleggen.

In de begroting 2016 wordt voor EV uitgegaan van dezelfde gegevens als voor 2015. In de formatie is rekening gehouden met in totaal 3.600 uur. Op basis van het integrale tarief in de ontwerpbegroting 2016 ad € 86,55 betekent dit een bedrag van ruim € 311.000. Aan rijksbijdrage kan € 231.000 worden verwacht. Er is dus nog aanvullende dekking nodig voor een bedrag van ruim € 80.000 (€ 311.000 minus € 231.000).

Hoewel de DVO met de provincie nog niet definitief is vastgesteld, verwacht de FUMO voor het uitvoeren van het coördinatorschap van de Risicokaart € 38.000 en voor het verzorgen van de EV-voorschriften € 22.500 te ontvangen. Daarmee wordt het nog te dekken verschil tussen de feitelijke bezetting en de te verwachten bijdrage € 19.500. Het resterende bedrag kan mogelijk worden gedekt door het uitvoeren van extra opdrachten voor de gemeenten, de provincie en RUD's. Voorts zal worden deelgenomen aan landelijke EV-projecten, waarvan de werkzaamheden gefinancierd worden door het Rijk.

Samenvattend moet worden vastgesteld dat de dekking voor de EV-activiteiten nog niet exact in beeld te brengen is. Verwacht wordt dat met de geschetste aanvullende opdrachten baten en lasten in evenwicht gebracht zullen worden.

Beleidsondersteuning en uitvoering

Het betreft hier werkzaamheden die zowel continu of als afzonderlijke opdracht worden uitgevoerd.

- Administratieve ondersteuning
- BRZO-coördinatie
- Shared Service Bodem (deels via de DVO van de Provincie, deels via de DVO's van de gemeenten, deels als incidentele opdrachten)
- Deelname in landelijke/regionale gremia
- Beleidsondersteuning/beleidsadvisering
- Opstellen programma's/verslagen
- Faciliteren overlegvormen

Omvang takenpakket programma Aanvullende taken

In deze begroting is voor het eerst gewerkt met gedifferentieerde tarieven. Conform het besluit van het algemeen bestuur op 29 juni 2015 zijn deze tarieven op basis van de lasten in de begroting 2016 berekend. Deze tarieven zijn als volgt:

Omschrijving	Uitvoering	Tarief
Tariefgroep 1	Schaal 6-7	€ 57,60
Tariefgroep 2	Schaal 8-9	€ 72,00
Tariefgroep 3	Schaal 10	€ 85,30
Tariefgroep 4	Schaal 11	€ 99,50

De tariefgroepen zijn vervolgens gelabeld aan de producten in de producten en dienstencatalogus, voor zover het aanvullende taken betreft. Op basis van de opgave van de uren voor aanvullende taken door de deelnemers zijn deze uren gekoppeld aan de betreffende producten in de producten- en dienstencatalogus. De inbreng van aanvullende taken door gemeenten varieert sterk: van 20 tot 4.800 uur per jaar. De inbreng van aanvullende uren van de provincie is met circa 32.000 uur substantieel. Van de 26 deelnemers brengen vier gemeenten geen plustaken in. In totaal gaat het, inclusief de provincie, om circa 51.000 uren voor aanvullende taken. Deze zijn als volgt verdeeld:

Deelnemer	Plusuren	Tariefgr 1	Tariefgr 2	Tariefgr 3	Tariefgr 4
		57,60	72,00	85,30	99,50
Achtkarspelen	100			100	
Ameland	179			179	
Dantumadiel	459			109	350
Dongeradeel	759		150	539	70
Ferwerderadiel	1.331	365	408	229	329
Franekeradeel	1.319	20	1.110	189	
De Fryske Marren	131			131	
Harlingen	2.034	136	839	986	73
Heerenveen	712			712	
Het Bildt	19			19	
Kollumerland	101			55	46
Leeuwarden	980			980	
Leeuwarderadeel	934	16	201	329	388
Littenseradiel	109			59	50
Menameradiel	271			271	
Ooststellingwerf	0				
Opsterland	0				
Schiermonnikoog	122		122		
Smallingerland	524			524	
Sudwest-Fryslân	0				
Terschelling	4.176		3.991	103	82
Tytsjerksteradiel	535			535	
Vlieland	409	25	175	82	127
Weststellingwerf	0				
Provincie Fryslan	31.804	4.200	6.562	12.686	8.356
Externe veiligheid	3.600			3.600	
	50.607				

Incidentele taken

Naast de plustaken, die in het DVO zijn vastgelegd, voert de FUMO ook taken uit met een incidenteel karakter. De praktijk leert dat deelnemers of andere overheden behoefte hebben aan kortdurende ondersteuning/advisering door de FUMO. De totstandkoming van deze opdrachten verloopt via een offertetraject.

Op verzoek van deelnemers of vanuit de FUMO wordt een productaanbod gedaan aan één of meer deelnemers. Voorbeelden hiervan zijn SWUNG (Samen Werken aan de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid) , Subsidie Geluidsanering Verkeerslawaaai of Energiek toezicht. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van (rijks)subsidiegelden.

Uitvoering kan ook plaatsvinden voor externe partijen, zoals andere omgevingsdiensten, rijksoverheid, andere provincies en gemeenten buiten de provincie Friesland. Het kan daarbij gaan om taken met een sterk uiteenlopend karakter, die in principe aansluiten bij de werkzaamheden die regulier door de FUMO worden verricht. Voorbeelden, die daarbij genoemd kunnen worden zijn:

- Projectleiding;
- Projecten, bijv. energie, aanleg wegen;
- Inzet BOA's;
- BRZO-inspecties voor andere RUD's;
- Tijdelijke capaciteit voor bij de deelnemer achtergebleven (milieu)taken;
- Juridische ondersteuning (buiten het DVO).

Over de voor de uitvoering van de incidentele taken noodzakelijke uren en de daarbij behorende vergoeding worden vooraf afspraken gemaakt. Ook worden afspraken gemaakt over de wijze waarop over de voortgang (tussentijds) wordt gerapporteerd.

Voor de uitvoering van incidentele taken wordt geen vaste formatie aangenomen. Deze taken zijn daarom ook niet meegenomen in de begroting.

Baten en lasten aanvullende taken

De uitgaven van de aanvullende taken bestaat uit rechtstreeks toegerekende formatie en een deel dat vanuit het programma bedrijfsvoering is toegerekend. Deze toerekening vindt plaats op basis van de verhouding van de formatie tussen basis- en plustaken.

Lasten	Begroting 2016	Begroting 2015
Loonkosten primaire formatie	2.525.379	2.696.726
Toegerekende kosten bedrijfsvoering	1.681.996	1.822.808
Totale lasten	4.207.375	4.519.534
Baten		
Gemeente Achtkarspelen	8.530	8.295
Gemeente Ameland	15.226	18.876
Gemeente Dantumadiel	44.123	60.113
Gemeente Dongeradeel	63.742	90.846
Gemeente Ferwerderadiel	102.669	120.592
Gemeente Franekeradeel	97.194	132.984
Gemeente de Fryske Marren	11.174	10.866
Gemeente Harlingen	159.611	186.953
Gemeente Heerenveen	60.734	59.721
Gemeente Het Bildt	1.621	13.848
Gemeente Kollumerland	9.269	23.152
Gemeente Leeuwarden	83.594	214.224
Gemeente Leeuwarderadeel	82.063	89.351
Gemeente Littenseradiel	10.008	9.041
Gemeente Menameradiel	23.116	38.278
Gemeente Opsterland	0	0
Gemeente Ooststellingwerf	0	0
Gemeente Schiermonnikoog	8.784	11.205
Gemeente Smallingerland	44.697	43.464
Gemeente Súdwest-Fryslân	0	0
Gemeente Terschelling	349.398	342.153
Gemeente Tytsjerksteradiel	45.636	44.376
Gemeente Vlieland	33.628	34.931
Gemeente Weststellingwerf	0	0
Provincie Fryslân	2.627.922	2.638.005
Wetterskip Fryslân	27.346	29.659
Externe Veiligheid	297.291	298.605
Totaal inkomsten	4.207.375	4.519.534

Specifieke activiteiten in 2016 binnen het programma Aanvullende taken:

- Opstellen uitvoeringsprogramma's (jaaroverzichten uit te voeren werkzaamheden).
- Implementatieplan vaststellen en uitvoeren om de organisatie tijdig gereed te maken voor de uitvoering van taken onder de Omgevingswet.
- Aanvullende dekking zoeken voor Externe Veiligheid.
- Actualisering van de producten- en dienstencatalogus.

Geconsolideerde begroting 2016

Hieronder worden de totale kosten van de drie programma's geconsolideerd in beeld gebracht.

		Begroting 2015	Ontwerpbegroting 2016	Vershil 2015 - 2016
Personeelskosten primair proces				
Personeelskosten vast in dienst personeel: 87,61 fte		€ 6.537.136	€ 5.998.344	€ 538.792
Personeelskosten flexibele schil: 4,76 fte			€ 456.257	€ 456.257-
Personeelskosten primair proces totaal		€ 6.537.136	€ 6.454.601	€ 82.535
Bedrijfsvoering				
inclusief management	Salarissen en sociale lasten	€ 903.925	€ 1.116.441	€ 212.516-
	Dienstverleningsovereenkomst provincie	€ 925.888	€ 953.147	€ 27.259-
	Detachering Wetterskip	€ 56.000	€ 56.000	€ -
	Stelpost effecten CAO	€ 111.616		€ 111.616
				€ -
Totaal		€ 8.534.565	€ 8.580.189	€ 45.624-
Overige personeelslasten				
	Vorming en opleiding	€ 151.054	€ 151.421	€ 367-
	Secundaire arbeidsvoorwaarden	€ 75.527	€ 75.710	€ 184-
	Inhuur vervangend personeel	€ 151.054	€ 227.131	€ 76.078-
	Reiskosten woon-werk	€ 150.000	€ 110.000	€ 40.000
	Reis- en verblijfskosten		€ 6.500	€ 6.500-
	Budget OR	€ 5.000	€ 5.000	€ -
	Productieverlies OR	€ 61.985	€ 81.762	€ 19.777-
	Dienstkleding/beschermingsmiddelen	€ 3.240	€ 7.000	€ 3.760-
	Consignatieregeling piket	€ 38.000	€ 20.000	€ 18.000
Totaal overige personeelslasten		€ 635.859	€ 684.525	€ 48.666-
Kapitaallasten				
	Meetapparatuur	€ 90.000	€ 38.500	€ 51.500
	Aanpassingen kantoor Grou	€ 10.620	€ 23.590	€ 12.970-
	Inrichting kantoor Grou	€ 12.980		€ 12.980
Totaal kapitaallasten		€ 113.600	€ 62.090	€ 51.511
Wagenpark				
		€ 270.000	€ 140.000	€ 130.000
Huisvestingskosten				
	Huur	€ 331.500	€ 331.500	€ -
	Energie en sevicekosten	€ 50.000	€ 55.000	€ 5.000-
	Schoonmaakkosten	€ 43.860	€ 49.000	€ 5.140-
	Overige huisvestingskosten	€ 188.917	€ 205.000	€ 16.083-
Totaal huisvestingskosten		€ 614.277	€ 640.500	€ 26.223-
Administratiekosten				
	Accountantskosten	€ 35.000	€ 25.000	€ 10.000
	Bureaunkosten	€ 15.000	€ 15.000	€ -
Totaal Administratiekosten		€ 50.000	€ 40.000	€ 10.000
Onderhoudskosten ICT				
	Genetics - licenties	€ 399.600	€ 339.300	€ 60.300
	Overige licenties	€ 100.405	€ 100.000	€ 405
Totaal Onderhoudskosten ICT		€ 500.005	€ 439.300	€ 60.705
Overige kosten				
	Abonnementen	€ 57.500	€ 42.000	€ 15.500
	Telefoonkosten	€ 17.500	€ 5.000	€ 12.500
	Verzekeringen		€ 15.000	€ 15.000-
	Drukwerk	€ 7.500	€ 7.500	€ -
	Representatiekosten	€ 5.000	€ 7.500	€ 2.500-
Totaal overige kosten		€ 87.500	€ 77.000	€ 10.500
Onvoorzien		€ 150.000	€ 90.000	€ 60.000
Structurele kosten FUMO		€ 10.955.806	€ 10.753.603	€ 202.203
Opslag vanwege implementatiekosten				
Implementatiekosten	ICT	€ 563.929	€ 303.678	€ 260.251
	Implementatiekosten	€ 347.707	€ 204.938	€ 142.769
Totaal implementatiekosten		€ 911.636	€ 508.616	€ 403.020
Totaal-generaal		€ 11.867.442	€ 11.262.219	€ 605.223

Geconsolideerde bijdrage per deelnemer

In het volgende overzicht worden de totale begrote lasten van € 11.262.219 verdeeld naar de bijdragen per deelnemer, gespecificeerd naar de bijdrage per programmaonderdeel. Ter vergelijking is de bijdrage in de begroting 2015 opgenomen. Uit het overzicht blijkt dat de procentuele verlaging per deelnemer sterk varieert. Hiervoor zijn enkele verklaringen te geven:

- Daling of stijging van het aantal inrichtingen per deelnemer.
- Extra inbreng van plustaken per deelnemer.
- De invoering van gedifferentieerde tarieven brengt stijging of daling van de individuele bijdrage ten opzichte van het integrale tarief met zich mee.
- De bijdrage van de voormalige MAD-gemeenten daalt extra als gevolg van het feit dat de restformatie MAD is vervallen.
- De bijdrage van het Wetterskip is, als gevolg van specifieke afspraken, gefixeerd.

Deelnemer	Programma basistaken	Programma plustaken	Programma bedrijfsvoering implementatiekosten	Totale bijdrage 2016	Bijdrage 2015	Verskil	%
Achtkarspelen	155.254	8.530	7.784	171.568	183.451	-11.882	-6%
Ameland	22.282	15.226	1.763	39.271	45.984	-6.712	-15%
Dantumadiel	78.157	44.123	5.526	127.806	150.190	-22.384	-15%
Dongeradeel	69.902	63.742	6.313	139.957	174.514	-34.558	-20%
Ferwerderadiel	95.680	102.669	9.790	208.139	234.801	-26.662	-11%
Franekeradeel	240.938	97.194	16.658	354.790	414.780	-59.990	-14%
De Fryske Marren	358.628	11.174	17.588	387.390	402.001	-14.610	-4%
Harlingen	241.147	159.611	19.480	420.238	465.003	-44.765	-10%
Heerenveen	175.378	60.734	11.149	247.261	280.666	-33.405	-12%
Het Bildt	54.781	1.621	2.683	59.084	71.914	-12.830	-18%
Kollumerland	54.930	9.269	3.012	67.210	84.860	-17.649	-21%
Leeuwarden	287.978	83.594	17.564	389.136	555.655	-166.519	-30%
Leeuwarderadeel	36.545	82.063	5.413	124.022	141.861	-17.839	-13%
Littenseradiel	74.168	10.008	3.960	88.135	90.974	-2.839	-3%
Menameradiel	65.311	23.116	4.175	92.602	112.075	-19.473	-17%
Ooststellingwerf	179.296	0	8.536	187.831	193.673	-5.842	-3%
Opsterland	153.921	0	7.328	161.249	192.839	-31.590	-16%
Schiermonnikoog	11.804	8.784	1.042	21.629	24.987	-3.357	-13%
Smallingerland	199.076	44.697	11.538	255.312	263.720	-8.408	-3%
Sudwest Fryslân	367.311	0	17.486	384.797	404.700	-19.903	-5%
Terschelling	36.139	349.398	18.144	403.681	406.956	-3.274	-1%
Tytsjerksteradiel	150.770	45.636	9.282	205.687	216.432	-10.745	-5%
Vieland	12.833	33.628	2.218	48.679	51.820	-3.141	-6%
Weststellingwerf	199.455	0	9.495	208.950	260.577	-51.627	-20%
Provincie	2.950.148	2.627.922	265.530	5.843.600	6.049.508	-205.909	-3%
Wetterskip	42.547	27.346		69.893	69.893	0	0%
Externe Veiligheid		297.291	14.159	311.450	323.611	-12.161	-4%
Briktaken	231.849	0	11.001	242.850	0	242.850	
Totaal	6.546.228	4.207.375	508.616	11.262.219	11.867.442	-605.224	-5%

Meerjarenbegroting 2016 - 2019

De meerjarenbegroting betreft de periode 2016-2019. Op basis van de begrote bedragen over 2016 is per post bepaald welke doorwerking dit dient te hebben voor de genoemde periode. In deze meerjarenbegroting is uitgegaan van het in de begroting 2016 opgenomen takenpakket en bijbehorende formatie op basis van de bestaande normen. Voor de belangrijkste kostenpost, de loonkosten, is voor 2017 rekening gehouden met een stijging van 4%. Dit heeft te maken met recente overeenstemming tussen de sociale partners over de Cao en de verwachting van stijgende pensioenpremies. Voor 2018 en 2019 is uitgegaan van een groei van de loonkosten van 1% per jaar. De posten wagenpark en ICT zijn gelijk gehouden ten opzichte van 2016. De reden hiervoor is dat er in 2015 een Europese aanbesteding plaatsvindt voor beide onderdelen. De uitkomsten hiervan zijn pas eind 2015 bekend.

De kapitaallasten zijn gelijk gehouden omdat vooralsnog geen (substantiële) investeringen worden verwacht.

Voor de kosten van inbesteding van taken bij de provincie, huisvestingskosten, overige personeelskosten en administratiekosten is uitgegaan van 1% stijging per jaar. In de inbestedingscontracten met de provincie en de gemeente Leeuwarden zijn bepalingen opgenomen omtrent indexering van de kosten. Voor de overige personeelskosten en administratiekosten wordt rekening gehouden met een stijging van 1%.

De overige kosten en de post onvoorzien zijn gelijk gehouden omdat deze kosten deels een incidenteel karakter hebben.

De bijdrage in de implementatiekosten vertoont een dalende tendens als gevolg van lagere rentelasten. Vanaf 2019 is het onderdeel ICT volledig afgelost, zodat de bijdrage van 2019 substantieel daalt.

Meerjarenbegroting 2016 - 2019				
Begroting	2016	2017	2018	2019
Personeel primair proces personeelskosten	6.454.601	6.712.785	6.779.913	6.847.712
Personeelskosten bedrijfsvoering incl management	1.116.441	1.161.098	1.172.709	1.184.436
Inbesteding provincie	953.147	962.678	972.305	982.028
Detachering Wetterskip	56.000	56.000	56.000	56.000
Overige personeelskosten	684.525	691.370	698.283	705.266
Implementatiekosten	508.616	499.091	489.566	193.552
Kapitaallasten	62.090	62.090	62.090	62.090
Wagenpark	140.000	140.000	140.000	140.000
Huisvestingskosten	640.500	646.905	653.374	659.908
Administratiekosten	40.000	40.400	40.804	41.212
ICT kosten	439.300	439.300	439.300	439.300
Overige kosten	77.000	77.000	77.000	77.000
Onvoorzien	90.000	90.000	90.000	90.000
Totaal	11.262.219	11.578.717	11.671.344	11.478.505
Percentage kosten t.o.v. het vorig jaar	100,0%	102,8%	100,8%	98,3%
Integraal uurtarief	86,55	88,99	89,71	88,22
Opslag implementatiekosten	3,93	3,86	3,79	1,50
Structureel uurtarief	82,62	85,13	85,92	86,72

Paragrafen

Paragraaf bedrijfsvoering

Zie programma bedrijfsvoering.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling FUMO

In artikel 29 van de GR FUMO zijn bepalingen opgenomen over de vorming van een weerstandsvermogen. Een batig rekeningsaldo wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen, dat ten hoogste 10% van de jaaromzet bedraagt. Voor zover het batig saldo van enig jaar leidt tot een weerstandsvermogen van meer dan 10% van de jaaromzet, wordt het meerdere uitgekeerd naar rato van de bijdragen van de deelnemers. Een nadelig rekeningsaldo in enig jaar wordt ten laste gebracht van de deelnemers naar rato van hun bijdragen voor zover het niet geheel of gedeeltelijk ten laste van het weerstandsvermogen kan worden gebracht.

De FUMO heeft nog geen weerstandsvermogen opgebouwd. Het batig saldo over 2014 is aangewend voor de versnelde aflossing van de implementatielasten.

De volgende risico's die, als deze zich voordoen, kunnen leiden tot financiële gevolgen worden onderkent de FUMO:

- In de begroting wordt rekening gehouden met een productiviteit van 1.400 uren per fte per jaar. Op grond van de ervaringen in de afgelopen 1,5 jaar is het aannemelijk dat dit niet ten volle gerealiseerd gaat worden. Dit betekent dat een deel van de geplande taken niet kan worden uitgevoerd.
- Aansprakelijkheidsstelling door derden als gevolg van fouten in de uitvoering van de taken waardoor schade wordt veroorzaakt bij derden. Voor dit risico is een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten.
- Vermindering van inbreng van taken door de deelnemers of uittreden van deelnemers waardoor de kwaliteit en efficiency van de taakuitvoering door de FUMO onder druk komt te staan. Dit risico wordt ondervangen door af te sluiten dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) en door bepalingen in de Gemeenschappelijke Regeling.
- Externe ontwikkelingen, zoals gewijzigde wetgeving en verscherpte kwaliteitscriteria waardoor de FUMO gedwongen wordt tot investeringen om deze wijzigingen tijdig te kunnen implementeren.
- De aanbesteding van een nieuw zaakstelsel voor VTH-activiteiten is een complexe aangelegenheid waarbij het risico bestaat dat dit project in tijd en geld leidt tot overschrijdingen.

Paragraaf financiering

De FUMO is als Gemeenschappelijke Regeling op basis van de Wet FIDO verplicht om in de begroting en de jaarrekening een paragraaf financiering op te nemen. Daarin worden ontwikkelingen opgenomen over de kasgeldlimiet, de rente-risiconorm, de verwachte af- of toename van geldleningen of uitzettingen en het beleid ten aanzien van treasury.

De FUMO wordt in eerste instantie gefinancierd doordat de bijdrage van deelnemers per kwartaal vooruit wordt betaald. Voor eventuele investeringen was/is het de bedoeling om leningen aan te trekken. Tot op heden is dit nog niet nodig gebleken. Ook de door de provincie Fryslân voorgeschoten implementatiekosten (bestaande uit voorbereidingskosten en ICT-kosten) van circa € 3 miljoen heeft nog niet geleid tot het aantrekken van leningen.

De kasgeldlimiet betreft het bedrag dat de FUMO kortlopend mag financieren voor het doen van investeringen. Volgens de Wet Fido is dit een percentage van 8,2% van de begroting. Dit komt overeen met circa € 950.000. Deze ruimte is tot nog toe niet gebruikt.

In het treasurystatuut is aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit beleid houdt o.a. in dat geldleningen alleen worden aangegaan voor de taken van de FUMO en voor zover er geen andere financieringsbronnen (bijvoorbeeld reserves) aanwezig zijn. Bij het uitzetten van (eventuele) overtollige middelen gelden strikte voorwaarden, waarbij het gebruik van derivaten niet is toegestaan. Overigens is de mogelijkheid hiertoe al flink beperkt doordat ook de FUMO verplicht valt onder het schatkistbankieren. Voor de FUMO betekent dit dat alle overtollige middelen boven € 250.000 verplicht moeten worden afgedragen aan de schatkist.

Paragraaf verbonden partijen

Niet van toepassing.